

PRAVILNIK O PRIMJENI ZAKONA O POREZU NA DOHODAK*

(“Službeni glasnik BD BiH”, br. 6/11, 32/14, 51/18, 33/19 i 33/21)

DIO PRVI - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

(Predmet)

Ovim pravilnikom se utvrđuje način primjene odredaba Zakona o porezu na dohodak (u daljem tekstu: Zakon) koje se odnose na:

- a) način utvrđivanja oporezivog dohotka,
- b) način utvrđivanja godišnje porezne osnovice,
- c) način obračunavanja i plaćanja poreza na dohodak,
- d) kriteriji plaćanja poreza na dohodak od samostalnih djelatnosti u godišnjem paušalnom iznosu,
- e) oblik i način vođenja porezne kartice,
- f) oblik i način popunjavanja poreznih prijava i drugih evidencija,
- g) oblik i sadržaj poslovnih knjiga i evidencija na osnovu kojih se utvrđuje dohodak od samostalnih djelatnosti,
- h) način obračuna amortizacije,
- i) oblik i sadržaj evidencija o dobitcima koji se daju u nagradnim igrama,
- j) isplata u gotovom novcu i drugo.

Član 2.

(Predmet oporezivanja)

(1) Predmet oporezivanja je dohodak koji fizičko lice iz člana 3. Zakona ostvari u toku poreznog perioda iz svih izvora utvrđenih članom 5. Zakona, a koji čini razliku između ostvarenih prihoda koji se, u smislu odredbi Zakona, smatraju oporezivim prihodima i rashoda koji se kao nužni za ostvarenje tih prihoda, mogu odbiti.

(2) Predmet oporezivanja su i svi prihodi ostvareni po osnovu obavljanja neregistrirane djelatnosti, kao npr. radom na crno ili obavljanjem samostalne djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa.

(3) Kod utvrđivanja osnovice za oporezivanje prihoda iz stava (2) ovog člana, rashodi koje je imalo fizičko lice koje je te prihode ostvarilo, ne mogu se odbiti.

Član 3.

(Mjesto sticanja dohotka)

(1) Mjesto sticanja dohotka na koje se porez plaća po odbitku je Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Distrikt) kad isplatalac dohotka, rezident ili nerezident ima mjesto poslovanja u Distriktu a dohodak kojeg isplaćuje iskazuje ili bi morao da iskazuje kao rashode u svojim poslovnim knjigama.

(2) Mjesto sticanja dohotka od samostalne djelatnosti je Distrikt ako se mjesto poslovanja nalazi u Distriktu, a ostvareni prihodi se odnose na to mjesto poslovanja.

(3) Mjesto sticanja dohotka od nekretnina je u Distriktu ako se nekretnina nalazi u Distriktu.

(4) Mjesto sticanja dohotka od pokretnih stvari uključujući i otuđenje pokretne imovine je Distrikt ako se mjesto poslovanja rezidenta ili nerezidenta nalazi u Distriktu.

DIO DRUGI - GLAVNI DIO

GLAVA I - OPĆI PRINCIPI UTVRĐIVANJA DOHOTKA I OPOREZIVOG DOHOTKA

Član 4.

(Prihodi koji se ne smatraju dohotkom)

(1) U skladu sa članom 6. stav (1) tačka a) Zakona, dohotkom se ne smatraju prihodi od raspodjele dobiti preduzeća po osnovu učešća u kapitalu kao što su: dividende i udjeli, kao i prihodi od otuđenja finansijskih instrumenata, odnosno prihodi od otuđenja udjela u kapitalu, odnosno dionica i obveznica.

(2) Prihodom se ne smatra i dohodak isplaćen u vidu socijalne pomoći iz sredstava sindikalne članarine, kao ni druge socijalne pomoći koje pružaju lica registrovana za humanitarne svrhe.

* Pravilnik je objavljen u “Službenom glasniku BD BiH”, broj 6/11 od 25. aprila 2011. godine, a stupio je na snagu 16. marta 2011. godine. Izmjene i dopune Pravilnika su objavljene u “Službenom glasniku BD BiH”, broj 32/14 od 6. avgusta 2014. godine, stupile su na snagu 22. jula 2014. godine, 51/18 od 30. novembra 2018. godine, stupile su na snagu 8. decembra 2018. godine, 33/19 od 23. decembra 2019. godine, stupile su na snagu 24. decembra 2019. godine i 33/21 od 23. decembra 2021. godine, a stupile su na snagu 31. decembra 2021. godine.

Radi lakšeg prepoznavanja šta je u izmjenama i dopunama Pravilnika promijenjeno, tekst izmjena i dopuna štampan je masnim slovima u svim izmijenjenim članovima.

Propisani obrasci iz ovog pravilnika mogu se naći na web stranici (<http://df.bdbih.gov.ba/Content/Read/obraci-za-preuzimanje>).

(3) U skladu sa članom 6. stav (1) tačka m) Zakona, ne smatraju se dohotkom podsticaji za privredni razvoj, koji se dodjeljuju u skladu sa propisima Distrikta, zatim podsticaji entiteta, Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BiH) i međunarodnih organizacija.

Član 5.

(Prihod na koji se ne plaća porez na dohodak)

U skladu sa članom 7. stav (1) tačka d) Zakona, ne plaća se porez na dohodak na prihode po osnovu naknade štete zbog posljedica nesreće na radu do visine iznosa utvrđenog posebnim propisima koji regulišu ovu oblast.

Član 6.

(Utvrđivanje poreske osnovice)

Osnovica poreza na dohodak iz člana 8. stav (1) Zakona se utvrđuje tako da se:

a) zbroje svi oporezivi dohoci primljeni u novcu, stvarima ili pravima, ostvareni u Distriktu, entitetima ili inozemstvu, ako Zakonom i ovim Pravilnikom nije drugačije propisano, osim onih iz člana 8. stava (2) Zakona, koje rezidentni poreski obveznik ostvari u toku poreznog perioda iz jednog ili više izvora utvrđenih članom 5. Zakona,

b) od dohotka utvrđenog u skladu sa tačkom a) ovog stava oduzima se preneseni gubitak iz člana 27. Zakona, a potom se dohodak dodatno umanjuje za lične odbitke iz člana 25. Zakona i priznatu olakšicu iz člana 37. stav (3) Zakona.

Član 7.

(Princip blagajne)

(1) Pri utvrđivanju oporezivog dohotka prihodi i rashodi utvrđuju se prema principu blagajne.

(2) Prema principu blagajne u obzir se uzimaju samo prihodi i rashodi koji su doveli do promjene stanja u blagajni kao što su: iznos gotovine, stanje na bankovnom računu i slično i koji su porezno relevantni.

(3) Prihodi se smatraju primljenim kada poreski obveznik njima može raspolagati.

(4) Svaki promet na malo, bez plaćanja sa računa na račun poreznog obveznika uz izdavanje fakture i zaključenog ugovora, smatra se izvršenim u trenutku predaje, odnosno prijema stvari ili izvršenja usluge.

(5) Rashodi se smatraju nastalim u trenutku kada su umanjili prihod obveznika.

(6) Novčani iznos prihoda i rashoda u stvarima utvrđuje se prema tržišnoj vrijednosti.

(7) Tržišna vrijednost iz stava (6) ovog člana je cijena koja bi se ostvarila pri prodaji u uobičajenom poslovnom prometu.

(8) Prihodi se priznaju onome tko ih stekne, odnosno tko ih ostvari na osnovu svoga rada i uložene imovine, kao i kapitala i drugih prihoda propisanih Zakonom.

(9) Rashodi se priznaju onome ko ih je imao, a kome su priznati i prihodi.

GLAVA II - UTVRĐIVANJE DOHOTKA OD NESAMOSTALNE DJELATNOSTI

Član 8.

(Nesamostalna djelatnost)

(1) Nesamostalnom djelatnošću po osnovu koje se ostvaruju prihodi u smislu člana 11. Zakona, smatra se djelatnost u kojoj zaposlenik obavlja djelatnost po uputama poslodavca.

(2) Za odlučivanje o tome da li se radi o nesamostalnoj ili samostalnoj djelatnosti uzima se cjelovita slika međusobnih odnosa, s tim da nesamostalnu djelatnost karakterišu činjenice da:

a) poslodavac određuje vrstu, mjesto i vrijeme rada,

b) poslodavac stavlja na raspolaganje zaposleniku sredstva za rad, npr. poslovni prostor sa opremom, radnu odjeću, potreban materijal i drugo,

c) poslodavac snosi poslovne izdatke za zaposlenika, kao što su putni troškovi, dnevnice, terenski dodatak, naknada za odvojeni život i drugo,

d) poslodavac zaposleniku isplaćuje redovnu plaću,

e) poslodavac snosi naknadu za obavljanje nesamostalne djelatnosti i za vrijeme odmora i bolesti zaposlenika,

f) zaposlenik pri obavljanju djelatnosti koristi samo svoju sposobnost, a ne i kapital,

g) zaposlenik je obavezan da ima određeni učinak, ali ne i određeni uspjeh.

Član 9.

(Poslodavac)

(1) Poslodavci su pravna ili fizička lica koja zapošljavaju fizička lica i koja im za rad isplaćuju naknadu.

(2) Obaveze poslodavca imaju i:

a) isplatioci dohotka od druge samostalne djelatnosti iz člana 14. stav (5) tačka a) Zakona,

b) porezni obveznici državljanima BiH koji su zaposleni u diplomatskom ili konzularnom predstavništvu strane države ili međunarodnoj organizaciji koja ima diplomatski imunitet u skladu sa članom 4. stav (1) tačke b), c), d), e), f) i g) Zakona,

c) porezni obveznici koji dohodak direktno ostvaruju iz inostranstva.

Član 10.

(Zaposlenik)

(1) Zaposlenici su fizička lica koja obavljaju nesamostalnu djelatnost i koja po tom osnovu ostvaruju prihode.

(2) Članovi Skupštine Brčko distrikta BiH (u daljem tekstu: član predstavničkog organa vlasti) u dijelu dohotka koji ostvaruju po osnovu tih djelatnosti, oporezuju se kao zaposlenici ako su u radnom odnosu, odnosno ako se njihov dohodak ne oporezuje kao dohodak od druge samostalne djelatnosti u skladu sa članom 14. stav (5), tačka a) Zakona.

Član 11.

(Prihod od nesamostalne djelatnosti)

(1) Prihodom od nesamostalne djelatnosti smatra se:

a) sva primanja zaposlenika koja on ostvari po osnovu rada, bez obzira pod kojim nazivom ili u kojem obliku su isplaćena,

b) svi primici koji pritiču po osnovu prijašnjeg radnog odnosa, bez obzira na sadašnji status te osobe, ako se radi o plaći zarađenoj za vrijeme trajanja radnog odnosa neovisno kada je došlo do prekida radnog odnosa, odnosno kada je raskinut ugovor o radu.

(2) Prihodom od nesamostalne djelatnosti u skladu sa članom 11. stav (2), tačke a) i b) Zakona smatraju se prihodi:

a) za rad ili usluge obavljene izvan redovnog radnog vremena kao što su: prekovremeni rad, noćni rad, dežurstvo, dodatak za uslove rada, regres za godišnji odmor, topli obrok isplaćen u novcu i slično,

b) koje zaposleniku isplati treće lice sa ili bez dogovora sa poslodavcem kao što su: provizije, popusti, napojnice, nagrade i slično i svi drugi prihodi koje zaposlenik ostvari od trećeg lica po osnovu obavljanja nesamostalne djelatnosti za poslodavca,

c) za rad u komisijama ili radnim tijelima koje uspostavi poslodavac kao što su komisije za: potrebe popisa, izradu pojedinih akata, izbor novih zaposlenika, disciplinska komisija i slično, koji se oporezuje kao dohodak od nesamostalne djelatnosti ako su poslovi koje treba obaviti u opisu djelatnosti poslodavca, bez obzira na vrijeme izvršenja posla,

d) od unaprijed isplaćene jedne ili više plata za rad koji će biti izvršen u budućnosti, u kom slučaju se dohodak od nesamostalnog rada smatra primljenim u tekućem periodu i u cjelini podliježe oporezivanju,

e) zarađen u prethodnom periodu, a isplaćen u tekućem periodu oporezivanja npr. zbog kašnjenja od strane poslodavca ili po odluci suda, oporezuje se u tekućem periodu.

(3) Prihodom se smatra i isplaćena autorska naknada zaposleniku u radnom odnosu od strane poslodavca, a na osnovu ugovora o radu, ako na taj način zaposlenik izvršava svoje radne obaveze.

(4) Prihodom se ne smatra dohodak po osnovu autorskih naknada koje poslodavci i isplatitelji tih prihoda isplaćuju svojim radnicima i osobama koje ostvaruju naknade na osnovu ugovora o autorskim pravima i srodnim pravima sklopljenih između poslodavca, odnosno isplatitelja prihoda od nesamostalnog rada s jedne strane i tih osoba s druge strane za autorsko djelo u skladu s propisima koji uređuju autorska i srodna prava

(5) U slučaju iz stava (4) ovog člana prihod je dohodak od druge samostalne djelatnosti iz člana 14. stav (5) tačka c) Zakona.

Član 12.

(Koristi od nesamostalne djelatnosti)

(1) Koristima iz člana 11. stav (2) tačka c) Zakona smatraju se primanja zaposlenika u stvarima i uslugama koja se mogu izraziti novčano.

(2) Vrijednost primanja u stvarima i uslugama iz stava (1) ovog člana utvrđuje se prema tržišnoj vrijednosti sa uračunatim porezom na dodatnu vrijednost u mjestu davanja stvari, odnosno izvršenja usluga.

(3) Koristima u smislu stava (1) ovog člana smatra se i izmirivanje porezne obaveze zaposlenika od strane poslodavca, preuzimanje zaposlenikove obaveze, kao i oprost duga zaposleniku.

(4) U slučaju davanja stvari ili usluga po cijeni nižoj od tržišne, poslodavac mora utvrditi razliku između tržišne cijene i cijene koju je platio zaposlenik, a ta razlika se smatra dohotkom od nesamostalne djelatnosti.

(5) Koristima u skladu sa **članom 11. stavom (2) tačka e)** Zakona se smatraju i naknade zaposlenicima za rad u obliku vlastitih dionica, odnosno koristi koja proizilazi iz opcijske kupnje dionica (*izmjena 33/21*).

(6) Koristi koje se ne smatraju prihodima od nesamostalne djelatnosti koje poslodavac daje zaposleniku u interesu obavljanja djelatnosti su:

a) posebna radna odjeća sa znakom poslodavca,

b) posebni ljekarski pregledi po osnovu posebnih propisa,

c) sistematski kontrolni ljekarski pregledi za sve zaposlene,

d) razni oblici obrazovanja i stručnog usavršavanja u vezi sa djelatnosti koji su neophodni za ostvarivanje prihoda poslodavca i slično.

Član 13.

(Utvrdjivanje koristi od nesamostalne djelatnosti)

(1) Kod korištenja nekretnina vrijednost prihoda čini iznos zakupnine prema tržišnim cijenama u mjestu gdje se nekretnine nalaze.

(2) Kod korištenja vozila prihod se utvrđuje prema obimu stvarnog korištenja vozila u privatne svrhe prema evidenciji o pređenoj kilometraži na način da se pređena kilometraža množi sa 20% prosječne cijene naftnog derivata koje koristi vozilo, a po pređenom kilometru.

(3) Kod korištenja kredita uz kamatnu stopu ispod visine tržišne kamatne stope, vrijednost prihoda se utvrđuje u visini minimalne kamatne stope, a minimalna kamatna stopa iz člana 11. stav (2), tačka c), alineja 3) Zakona je kamatna stopa od 6% na godišnjem nivou, koja se utvrđuje prostim procentnim računom na visinu duga i odgovarajući mjesečni iznos koristi po tom osnovu se smatra dohotkom od nesamostalne djelatnosti.

(4) Kamate koje se isplaćuju po osnovu kašnjenja isplate plaće, a bez sudske presude ili nagodbe u toku sudskog postupka, smatraju se prihodom od nesamostalne djelatnosti.

(5) Kod pružanja ugostiteljskih usluga, vrijednost prihoda se utvrđuje prema tržišnim cijenama u mjestu pružanja ugostiteljskih usluga.

(6) Podaci o prihodima po osnovu koristi kao i prihodi koji prelaze porezno dopuštene iznose iz člana 11. stav (3) Zakona unose se u propisane evidencije koje je dužan voditi poslodavac.

Član 14.

(Prihodi koji ne ulaze u dohodak od nesamostalne djelatnosti)

Prihodi koji ne ulaze u dohodak od nesamostalne djelatnosti i koji ne podliježu oporezivanju u skladu s članom 6 stavom 1 tačkom k) Zakona i članom 11 stavom 3 Zakona su i:

a) naknade troškova službenog putovanja i to:

1) dnevnice za službena putovanja u zemlji i inostranstvu i troškovi prevoza na službenom putovanju prema propisima koji regulišu visinu dnevnica za službeno putovanje za budžetske korisnike, s tim da se neoporezivi dio dnevnice u zemlji umanjuju za 30% (trideset posto) u slučaju kada je obezbijedena besplatna ishrana,

2) troškovi noćenja na službenom putovanju u visini stvarnih troškova u hotelu, izuzev hotela de luxe kategorije, a ako u mjestu službenog putovanja nema hotelskog smještaja ili se hotelski smještaj ne koristi, neoporezivi iznos dnevnice se uvećava za 70% (sedamdeset posto),

3) isplata dnevnica i troškova noćenja i drugih troškova puta licu koje nije zaposlenik je dohodak od drugih samostalnih djelatnosti iz člana 14 stava 5 tačke c) Zakona,

4) naknada za korištenje privatnog automobila u službene svrhe u visini od 20% (dvadeset posto) cijene jedne litre naftnih derivata koje koristi vozilo, a po pređenom kilometru,

b) naknada ostalih troškova zaposlenicima i to:

1) naknada troškova prevoza na posao i s posla u visini koštanja cijene karte gradskog, prigradskog ili međugradskog prevoza, a u slučaju korištenja vlastitog automobila saglasno unutrašnjim aktima u visini od 20% (dvadeset posto) cijene jedne litre naftnih derivata po pređenom kilometru na odobrenoj relaciji od mjesta stanovanja do mjesta rada, a najviše do iznosa cijene jedne i po mjesečne karte u javnom saobraćaju na odobrenoj relaciji,

2) naknada za rad na terenu, odnosno terenski dodatak, priznaje se pod uslovom da se rad obavlja van mjesta zaposlenja i da traje duže od 20 dana neprekidno,

3) otpremnina prilikom odlaska u penziju u visini do šest neto plata zaposlenika koje su mu isplaćene u prethodnih šest mjeseci ili šest prosječnih neto plata u Distriktu prema posljednjem statističkom podatku Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine, Podružnica Brčko (u daljnjem tekstu: nadležni organ za statistiku) ako je to povoljnije za zaposlenika, kao i otpremnina koja se isplaćuje kod prestanka radnog odnosa zbog viška, najviše u visini jedne prosječne mjesečne neto plate isplaćene zaposleniku u posljednja tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu, a za svaku navršenu godinu rada kod tog poslodavca,

4) naknada troškova liječenja teško oboljelog zaposlenika, kao i lica iz člana 25 stava 4 Zakona, u visini stvarnih troškova liječenja prema dokumentaciji,

5) naknada troškova sahrane u slučaju smrti zaposlenika ili lica iz člana 25 stava 4 Zakona, u visini stvarnih troškova sahrane, a najviše do iznosa tri prosječne neto plate zaposlenika za prethodna tri mjeseca,

6) jubilarna nagrada za navršeni određeni broj godina neprekidnog radnog staža zaposlenika kod istog poslodavca,

7) osnovica za utvrđivanje visine jubilarne nagrade iz stava 1 tačke b), alineje 6) ovog člana je prosječna neto plata ostvarena u Distriktu u prethodna tri mjeseca, u momentu isplate, a prema posljednjem statističkom podatku nadležnog organa za statistiku,

c) jednokratna novčana pomoć zaposlenicima u visini tri prosječne neto plate zaposlenika isplaćene u prethodna tri mjeseca ili u visini tri prosječne neto plate u Distriktu prema posljednjem statističkom podatku nadležnog organa za statistiku, ako je to povoljnije za zaposlenika u slučaju:

- 1) teške invalidnosti zaposlenika u skladu s propisima koji regulišu ovu oblast,
- 2) teške bolesti zaposlenika, djece i supružnika,
- 3) velikih hirurških intervencija na zaposleniku izvršenih iz zdravstvenih razloga i po preporuci ljekara,
- 4) elementarne nepogode, a na osnovu evidencije nadležnog organa,
- d) smještaj koji poslodavac osigurava zaposleniku na mjestu gdje se obavlja djelatnost, ako je neophodno korištenje smještaja za zaposlenika s ciljem obavljanja radnog zadatka,
- e) iznos zatezne kamate isplaćen po osnovu plate koju poslodavac isplaćuje zaposleniku po sudskoj presudi,
- f) topli obrok do iznosa 1,4% (jedan zarez četiri posto) osnovnog mjesečnog ličnog odbitka iz člana 25 stava 1 Zakona za svaki dan koji je zaposlenik proveo na radu,
- g) naknada za rad na terenu iz stava 1 tačke b) alineje 2) ovog člana priznaje se u sljedećim iznosima:
 - 1) 20% (dvadeset posto) od iznosa propisane dnevnice, ako su na terenu obezbijeđeni smještaj i ishrana od strane poslodavca,
 - 2) do visine propisane dnevnice ako je na terenu obezbijeđen samo smještaj,
 - 3) do 70% (sedamdeset posto) iznosa propisane dnevnice, ako je na terenu obezbijeđena samo ishrana,
 - h) jubilarne nagrade iz stava 1 tačke b) alineje 6) ovog člana priznaju se u sljedećim koeficijentima:
 - 1) za navršenih pet godina0,5 prosječne mjesečne neto plate,
 - 2) za navršenih deset godina1 prosječna mjesečna neto plata,
 - 3) za navršenih petnaest godina1,25 prosječne mjesečne neto plate,
 - 4) za navršenih dvadeset godina1,50 prosječne mjesečne neto plate,
 - 5) za navršenih dvadeset pet godina.....1,75 prosječne mjesečne neto plate,
 - 6) za navršenih trideset godina2 prosječne mjesečne neto plate,
 - 7) za navršenih trideset pet godina2,50 prosječne mjesečne neto plate (izmjena 33/21).

Član 15.

(Utvrđivanje i plaćanje akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti)

(1) Akontacija poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti obračunava se mjesečno po stopi iz člana 10. Zakona, od porezne osnovice koju čine svi oporezivi prihodi od nesamostalne djelatnosti koje je zaposlenik ostvario kod tog poslodavca u tom mjesecu, umanjena za obračunate i uplaćene obavezne doprinose iz plaće i za iznos mjesečnih ličnih odbitaka iz člana člana 25 stavova 4, 5 i 6 Zakona (izmjena 33/21).

(2) Pri utvrđivanju mjesečne akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti lični odbici utvrđuju se na osnovu porezne kartice koju zaposlenik dostavi poslodavcu pri zasnivanju ili u toku radnog odnosa.

(3) Izнос ličnog odbitka se utvrđuje množenjem ukupnog faktora ličnog odbitka iz porezne kartice sa mjesečnim iznosom osnovnog ličnog odbitka.

(4) U toku poreznog perioda moguće je odbiti najviše 12 mjesečnih ličnih odbitaka, a ako se u jednom mjesecu isplate plaće za više prethodnih ili narednih mjeseci priznaje se jedan mjesečni odbitak, a priznavanje ostalih ličnih odbitaka, shodno poreskoj kartici je moguće prilikom podnošenja poreske prijave.

(5) U slučaju utvrđivanja akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti bez porezne kartice, osnovica poreza na dohodak utvrđuje se kao razlika između oporezivih prihoda od nesamostalne djelatnosti i plaćenih obaveznih doprinosa iz osnovice.

(6) Lični odbitak iz člana 25 stava 1 Zakona koji se rezidentnom poreznom obvezniku može priznati na osnovu porezne kartice kod utvrđivanja osnovice za obračun mjesečne akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti, iznosi:

- a) 500,00 KM - osnovni lični odbitak za poreznog obveznika - faktor 1,
- b) 250,00 KM za svako izdržavano lice u skladu s članom 25 stavom 4 Zakona - faktor 0,5,
- c) 10% (deset posto) osnovnog ličnog odbitka za svakih 20% (dvadeset posto) vlastite invalidnosti ili invalidnosti izdržavanog člana uže porodice – faktor 0,1,
- d) 50% (pedeset posto) osnovnog ličnog odbitka za trajnu invalidnost izdržavanog člana uže porodice – faktor 0,5 (izmjena 33/21).

Raniji stav (7) brisan ("Službeni glasnik BD BiH", broj 33/21).

(7) Akontacija poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti na prihode ostvarene u stvarima i uslugama obračunava se na tržišnu vrijednost tih stvari i usluga sa uračunatim porezom na dodatu vrijednost.

(8) Akontacija poreza na prihode koje ostvare učenici i studenti preko učeničkih, studentskih i omladinskih zadruga, u slučaju da isplaćeni prihodi pređu iznos neoporezivog dijela iz člana 7. stav (1) tačka h) Zakona, akontacija se obračunava na ukupno ostvaren dohodak, s tim da ta lica mogu koristiti lične odbitke iz člana 25. Zakona po isteku perioda oporezivanja.

(9) Akontaciju poreza na dohodak od nesamostalnog rada po osnovu prihoda od nesamostalnog rada, ostvarenog u proteklim poreznim periodima, a koji se isplaćuje po sudskoj presudi ili nagodbi u toku sudskog postupka, obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatitelj prihoda prema propisima koji su važili na dan kada je isplata trebala biti obavljena.

(10) Poslodavac i isplatitelj plaće je obavezan pri narednim isplata vratiti zaposleniku više obustavljeni i uplaćeni porez ili je obavezan manje plaćeni porez na dohodak naknadno obustaviti od dohotka po osnovu nesamostalnog rada i isti uplatiti, ako utvrdi da porez nije obračunavao na način propisan Zakonom i ovim Pravilnikom, ili ako zaposlenik predoči poreznu karticu s promjenama faktora ličnog odbitka koje nisu bile poznate u trenutku prijašnjih isplata.

Član 16.

(Utvrdjivanje osnovice za obračun akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti kod naknada u iznosu koji ne sadrži obavezne doprinose ili i porez)

(1) Poslodavac sa zaposlenikom ugovara bruto plaću koja sadrži plaću poslije oporezivanja, porez na dohodak i doprinose na teret zaposlenika.

(2) Ukoliko poslodavac sa zaposlenikom ugovori isplatu naknade za rad u iznosu koji čini razliku između bruto naknade i obaveznih doprinosa iz te naknade, tada je poslodavac dužan, shodno članu 11. i 12. Zakona, da ugovoreni iznos naknade preračuna u bruto iznos koji se utvrđuje množenjem ugovorenog iznosa naknade sa koeficijentom zbirne stope obaveznih doprinosa iz plaće na slijedeći način:

$$\text{koeficijent} = \frac{\text{zbirna stopa doprinosa} \times 100}{100 - \text{zbirna stopa doprinosa}} : 100 + 1$$

(3) U slučaju da poslodavac umjesto u novcu plaću zaposleniku nadoknadi u materijalnim dobrima ili uslugama, ili drugim koristima prema članu 11. stav (2) Zakona i **članu 15. stav (7)** ovog Pravilnika, tržišna vrijednost tih stvari ili usluga sa uračunatim porezom na dodatu vrijednost je neto naknada koja se isplaćuje zaposleniku, odnosno naknada poslije oporezivanja i plaćenih doprinosa, koja se radi utvrđivanja osnovice za obračun akontacije poreza na dohodak obavezno preračunava u bruto iznos (*izmjena 33/21*).

Član 17.

(Porezna kartica i izdavanje porezne kartice)

(1) Porezna kartica je evidencija sa podacima o ukupnom faktoru ličnog odbitka rezidentnog poreznog obveznika na osnovu kojeg on ostvaruje svoje pravo na osnovni lični odbitak i umanjenje porezne osnovice po osnovu izdržavanja članova **uže porodice ili po osnovu invalidnosti** tih članova ili samog poreznog obveznika (*izmjena 33/21*).

(2) Fizičko lice koje zasniva radni odnos, kako bi ostvarilo pravo na lični odbitak prilikom utvrđivanja osnovice za obračun akontacije poreza na dohodak, dužno je odmah po zasnivanju radnog odnosa Poreznoj upravi Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH (u daljem tekstu: Porezna uprava) podnijeti popunjeni pismeni zahtjev i odgovarajuću vjerodostojnu dokumentaciju o izdržavanim članovima **uže porodice ili invaliditetu**, na osnovu koje će Porezna uprava utvrditi ukupan faktor ličnog odbitka koji će iskazati u poreznoj kartici poreznog obveznika (*izmjena 33/21*).

(3) Na osnovu utvrđenog faktora iz stava (2) ovog člana poslodavac, kojem je zaposlenik dostavio svoju poreznu karticu, dužan je pri svakoj isplati oporezivih prihoda po osnovu nesamostalne djelatnosti poresku osnovicu za obračun akontacije poreza na dohodak umanjiti za iznos ličnog odbitka koji se izračunava množenjem ukupnog faktora iz porezne kartice sa mjesečnim iznosom osnovnog ličnog odbitka.

(4) Zaposlenik može imati samo jednu poreznu karticu, a ukoliko istovremeno ima više poslodavaca, zaposlenik je dužan izabrati kojem će poslodavcu predati svoju poreznu karticu.

(5) U slučaju otuđenja, gubitka, uništenja ili nestanka porezne kartice, Poreska uprava dužna je na zahtjev zaposlenika izdati novu poreznu karticu, s tim da se na poreznoj kartici označava i ovjerava da se radi o duplikatu porezne kartice.

(6) Prilikom raskida radnog odnosa poslodavac je dužan zaposleniku vratiti poreznu karticu, a fotokopiju ili ovjereni prijepis zadržati za svoje potrebe, odnosno radi inspekcijuskog nadzora.

(7) U slučaju da osobi prestane radni odnos, odnosno da prestane sticati oporezive prihode po drugom osnovu, poreski obveznik koji tu osobu izdržava može koristiti lični odbitak tog lica u skladu sa članom 25. Zakona, s tim da prilikom podnošenja zahtjeva za promjenu podataka u poreskoj kartici priloži originalnu poresku karticu osobe koja je prestala biti porezni obveznik.

Član 18.

(Sadržaj zahtjeva za izdavanje porezne kartice)

(1) Zahtjev za izdavanje porezne kartice podnosi se na obrascu – ZPK-1001 koji je sastavni dio ovog Pravilnika, koji sadrži:

- a) podatke o poreznom obvezniku,
- b) podatke o poslodavcu,
- c) podatke o osnovnom ličnom odbitku,
- d) podatke o izdržavanom bračnom drugu,
- e) podatke o izdržavanoj djeci,

Ranija tačka f) brisana ("Službeni glasnik BD BiH", broj 33/21),

- f) podatke o ukupnom faktoru ličnog odbitka i periodu važenja,
- g) potpis i izjavu poreskog obveznika da su dati podaci tačni i potpuni,

- h) potpis ovlaštene osobe Poreske uprave, pečat i datum izdavanja poreske kartice.
(2) Za poreskog obveznika-rezidenta unosi se **JMB** (izmjena 33/21).
(3) Za rezidenta Distrikta koji je stranac i za lica koja izdržava Poreska uprava dodjeljuje posebni broj.
(4) **Zahtjev iz stava 1 ovoga člana podnosi se Poreznoj upravi najkasnije do isteka poreznog perioda za koji se koriste prava po osnovu porezne kartice** (izmjena 33/21).

Član 19.

(Unos podataka u poreznu karticu)

(1) U poreznu karticu se unose podaci za poreznog obveznika i izdržavane članove uže porodice sadržani u zahtjevu iz člana 18 ovoga pravilnika.

(2) Podatke iz stava 1 ovoga člana u poreznu karticu unosi Porezna uprava.

(3) Pri utvrđivanju prava na lične odbitke uzimaju se posljednji uneseni podaci iz stava 1 ovoga člana s tim da prethodno iskazani podatak važi do kraja mjeseca koji prethodi mjesecu od kojeg važi sljedeći iskazani podatak, a važenje ličnih odbitaka ne može obuhvatiti period duže od poreznog perioda, odnosno kalendarske godine.

(4) Utvrđivanje faktora ličnog odbitka i unos u poreznu karticu vrši se na osnovu odgovarajuće dokumentacije: potvrde nadležnog organa Distrikta o prebivalištu odnosno boravištu, vjenčani list, rodni list, dokaz o visini prihoda izdržavanog lica, dokaz o postojanju invaliditeta, potvrda da se izdržavano lice vodi na evidenciji Zavoda za zapošljavanje Brčko distrikta BiH i slično.

(5) Lični odbitak rezidentnom poreznom obvezniku priznaje se za lica koje se u smislu člana 25 Zakona smatra izdržavanim članom uže porodice.

(6) U slučaju nastanka odnosno prestanka svojstva izdržavanog lica, započeti mjesec se priznaje kao puni mjesec kod obračunavanja ličnog odbitka.

(7) Izmjene u porodici koje utiču na smanjenje faktora ličnog odbitka odnosno na povećanje osnovice za obračun mjesečnih akontacija poreza, porezni obveznik je dužan prijaviti Poreznoj upravi u roku od 15 dana od dana nastanka izmjene.

(8) Na zahtjev zaposlenika poslodavac je dužan da mu privremeno preda poreznu karticu radi upisa promjene ličnih podataka i podataka o ličnom odbitku kod Poresne uprave.

(9) Za promjenu ličnog odbitka, pored poreske kartice porezni obveznik podnosi Poreznoj upravi zahtjev i odgovarajuću dokumentaciju iz stava 4 ovoga člana, s tim da Porezna uprava zadržava dotadašnju poreznu karticu i izdaje novu s izmijenjenim podacima u kojoj se utvrđuje novi faktor ličnog odbitka i period važenja.

(10) Novu izdatu poreznu karticu iz stava 9 ovog člana zaposlenik je dužan predati poslodavcu, a obveznik poreza na dohodak od samostalne djelatnosti kao i obveznik poreza na dohodak od imovine, zadržava je u svojoj dokumentaciji.

(11) Porezna uprava je dužna u toku poreznog perioda, bez prijave poreznog obveznika, izmijeniti odnosno umanjiti faktor ličnog odbitka u poreznoj kartici, ako utvrdi da je faktor ličnog odbitka koji je iskazan u poreznoj kartici utvrđen na osnovu netačnih, odnosno lažnih podataka.

(12) O izvršenoj ispravci faktora ličnog odbitka bez prijave poreznog obveznika iz stava 11 ovog člana, Porezna uprava je dužna obavijestiti zaposlenika i njegovog poslodavca i donijeti rješenje o obračunu i uplati razlike manje obračunatih mjesečnih akontacija poreza na dohodak na isplaćene prihode od nesamostalne djelatnosti u periodu od nastanka okolnosti koje su dovele do faktora ličnog odbitka do dana izvršene ispravke u poreznoj kartici, s obavezom obračuna i uplate zatezних kamata za isti period.

(13) Nove okolnosti koje utiču na uvećanje faktora ličnog odbitka, odnosno na smanjenje osnovice za obračun mjesečnih akontacija poreza, porezni obveznik može prijaviti Poreznoj upravi, s tim da se novi uvećani faktor ličnog odbitka može primjenjivati samo za utvrđivanje osnovice za obračun mjesečnih akontacija poreza na dohodak isplaćenog nakon prijavljivanja novih okolnosti.

(14) Izuzetno od stava 13 ovoga člana faktor uvećanja ličnog odbitka, u slučaju novorođenčeta, računa se od dana rođenja djeteta a u okviru kalendarske godine.

(15) Licima iz člana 3 stava 1 tačke e) Zakona faktor osnovnog ličnog odbitka priznaje se od momenta podnošenja zahtjeva za izdavanja porezne kartice (izmjena 33/21).

Član 20.

(Obaveza obračunavanja, obustave i uplate poreza)

(1) Poslodavac i isplatilac dohotka koji ima obaveze poslodavca dužni su obračunati, obustaviti i na propisani račun uplatiti akontaciju poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti.

(2) Pri isplati prihoda od nesamostalne djelatnosti u novcu, plaćanje poreza dopijeva istovremeno sa isplatom, odnosno isplata dohotka i uplata poreza na dohodak vrši se istog dana ili najkasnije narednog dana po izvršenoj isplati.

(3) Kod sticanja prihoda od nesamostalne djelatnosti u stvarima, obračun poreza na dohodak i uplata poreza dopijevaju istovremeno sa preuzimanjem stvari, odnosno najkasnije narednog dana po izvršenom preuzimanju.

(4) Porezni obveznici koji ostvaruju dohodak od nesamostalne djelatnosti iz inostranstva, shodno članu 28. stav (8) Zakona, kao i lica iz člana 4. stav (1) tačke b), c), d), e), f) i g) Zakona, ako su državljani BiH dužni su obračunati i uplatiti akontaciju poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti u roku od pet dana od dana prijema dohotka.

Član 21.

(Odgovornost poslodavca i zaposlenika za obračun i uplatu poreza)

(1) Obveznik poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti je zaposlenik, a poslodavac kao porezni posrednik i druga lica koja se u smislu ovog Pravilnika smatraju poslodavcem je odgovoran za:

- a) porez koji je dužan da obračuna, obustavi i uplati na propisani račun u skladu sa odredbama člana 28. Zakona;
- b) pravilno vođenje evidencija propisanih članom 29. Zakona i ovim Pravilnikom;
- c) dostavljanje godišnjih izvještaja o isplaćenim oporezivim prihodima i plaćenim porezima Poreznoj upravi u skladu sa članom 29. stav (7) Zakona i zaposleniku u skladu sa članom 29. stav (8) Zakona i odredbama ovog Pravilnika.

(2) Za manje obračunate i uplaćene iznose poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti dužnicima se smatraju poslodavac i druga lica koja se u smislu ovog Pravilnika smatraju poslodavcem i zaposlenik.

(3) Ako poslodavac nije obustavio porez na dohodak u punom iznosu, Porezna uprava je dužna naplatu manje obustavljenog i uplaćenog poreza prioriteto naplatiti od poslodavca, a ako se ni provedenim postupkom prinudne naplate dužni iznos nije mogao naplatiti od poslodavca, Poreska uprava će naplatu izvršiti neposredno od zaposlenika.

(4) Poslodavac nije odgovoran ako je zbog grešaka u poreznoj kartici obračunao, zadržao i uplatio porez na dohodak od nesamostalne djelatnosti u manjem iznosu.

(5) Ukoliko poslodavac uz naknadu prepusti zaposlenike trećem licu, treće lice supsidijarno odgovara za porez na dohodak od nesamostalne djelatnosti u slučaju da se potraživanje nije moglo naplatiti od poslodavca.

Član 22.

(Obaveza vođenja evidencija o dohotku od nesamostalne djelatnosti)

(1) Na osnovu člana 29. stav (5) Zakona, poslodavac je dužan evidentirati isplaćene plaće i druge oporezive naknade po osnovu radnog odnosa na obrascu Obračunski list plata (OLP).

(2) Obračunski list plata dužna su voditi i lica koja u smislu ovog Pravilnika imaju obaveze poslodavca kao što su npr. lica koja vrše isplate naknada za zastupnika/zastupnicu u radnom odnosu.

Član 23.

(Obračunski list plata)

(1) Obračunski list plata je evidencija o isplati plata i drugih oporezivih naknada po osnovu nesamostalne djelatnosti koju je poslodavac, odnosno isplatilac dužan da vodi za svakog zaposlenika posebno i u koju unosi podatke o svakoj isplaćenju oporezivoj naknadi, kao i podatke o obračunatim i uplaćenim obaveznim doprinosima iz plaće, poreznim osnovicama i obračunatoj i uplaćenju mjesečnoj akontaciji poreza na dohodak.

(2) U obračunski list plata podaci se unose na osnovu analitičkih evidencija plata i druge prateće dokumentacije kao što su: isplatne liste, knjiga blagajne, izvodi sa žiro-računa, nalozi za uplatu ili isplatu i slično i to najkasnije u roku od 15 dana po isteku mjeseca za koji su izvršene isplate plata i drugih naknada po osnovu nesamostalne djelatnosti.

(3) Podaci o isplaćenim primanjima, utvrđenim osnovicama i obračunatim i obustavljenim iznosima obaveznih doprinosa i poreza moraju odgovarati podacima iskazanim u isplatnim listama koje je poslodavac, odnosno isplatilac plata i drugih primanja dužan da dostavi zaposleniku.

(4) Ako je u toku jednog mjeseca bilo više isplata plata, svaka isplata se posebno hronološki unosi u obrazac, a po isteku mjeseca se svi pojedinačni iznosi sabiraju i unose u obrazac MIP - 1023.

(5) Podaci o obračunatim i uplaćenim obaveznim doprinosima iz plaće neće se unositi u obračunski list plata ukoliko za taj mjesec zaposleniku nije isplaćena plata, a unos podataka o plaćenim obaveznim doprinosima izvršit će se u mjesecu kada se izvrši isplata plaće.

(6) Ako zaposlenik u istom poreznom periodu radi kod dva ili više poslodavaca, obračunski list plata je dužan voditi svaki poslodavac na posebnom obrascu OLP i to za onaj period dok je to lice kod njega zaposleno.

Član 24.

(Sadržaj obračunskog lista plata)

Obračunski list plata – obrazac OLP koji je sastavni dio ovog Pravilnika sadrži:

a) podatke o poslodavcu – isplatiocu plata i drugih ličnih primanja i to: naziv pravnog lica, odnosno ime i prezime fizičkog lica - poslodavca, adresu i sjedište, odnosno prebivalište fizičkog lica i identifikacioni broj poslodavca odnosno isplatioca;

b) podatke o poreznom obvezniku - zaposleniku i to: prezime i ime, adresu prebivališta, JMBG;

c) podatke o isplaćenim platama i drugim oporezivim naknadama, obračunatim, obustavljenim i uplaćenim doprinosima iz osnovice i obračunatoj, obustavljenoj i uplaćenju akontaciji poreza.

Član 25.

(Zaključivanje, čuvanje i unos podataka u obračunski list plata)

(1) Poslodavac je dužan obračunski list plata zaključiti po isteku kalendarske godine, odnosno u toku poreznog perioda ukoliko dođe do prestanka radnog odnosa.

(2) Poslodavac je dužan čuvati obračunske listove plata najmanje pet godina od dana kada je obračunski list plata zaključen.

(3) Obračunski list plata može se popunjavati ručno ili putem računara, a uneseni podaci ne smiju se brisati ni ispravljati.

(4) Ukoliko se prilikom unosa podataka u obračunski list plata napravi greška istu treba precrtati vodoravnom linijom i ovjeriti pečatom i potpisom odgovornog lica.

Član 26.

(Izvještaj o godišnjem odbitku poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti - GIP)

(1) Poslodavac je dužan zaposleniku i Poreznoj upravi dostaviti izvještaj o izvršenim poreznim odbicima na obrascu Godišnji izvještaj o ukupno isplaćenim platama i drugim ličnim primanjima (u daljem tekstu: GIP):

- a) po isteku poreznog perioda do kraja januara tekuće godine za prethodnu godinu,
- b) u slučaju prestanka radnog odnosa u roku od trideset dana od dana prestanka radnog odnosa.

(2) Obrazac GIP sadrži sljedeće:

- a) podatke o poslodavcu - isplatiocu,
- b) podatke o zaposleniku - poreznom obvezniku,
- c) podatke o isplaćenim prihodima, obračunatim doprinosima iz plaće, ličnim odbicima, poreznim osnovicama i obračunatom, obustavljenom i uplaćenom porezu na plaću za svaki mjesec posebno i zbirno za cijeli porezni period,
- d) podatke o neto isplaćenju plaći za svaki mjesec i zbirno za cijeli porezni period,
- e) ovjeru poslodavca - isplatioca dohotka.

(3) U obrazac GIP ne evidentira se prihod za koji su plaćeni doprinosi, ali nije isplaćen dohodak zaposleniku i nije plaćen porez, već tek kada se isplati plata onda se u GIP unose svi podaci uključujući i prethodno plaćene doprinose.

(4) U svaki red obrasca GIP unose se svi prihodi kao i porez i doprinosi plaćeni za taj mjesec.

Član 27.

(Oporezivanje dohotka članova predstavničkog organa vlasti)

(1) Dohodak članova predstavničkih organa vlasti po osnovu djelatnosti iz člana 14. stav (5) tačka a) Zakona, oporezuje se na način i po postupku kao i dohodak od nesamostalne djelatnosti.

(2) Isplatilac dohotka iz stava (1) ovog člana, u smislu odredaba Zakona, smatra se poslodavcem.

(3) Isplatilac dohotka od samostalnog vršenja djelatnosti članova predstavničkog organa vlasti dužan je pri svakoj isplati dohotka obračunati, obustaviti i uplatiti akontaciju poreza.

Član 28.

(Utvrđivanje mjesečne akontacije poreza na dohodak članova predstavničkog organa vlasti)

(1) Ako član predstavničkog organa vlasti svoju djelatnost obavlja u obliku radnog odnosa, poresku osnovicu za obračun mjesečne akontacije poreza na dohodak čine svi prihodi po osnovu djelatnosti ostvareni tokom mjeseca umanjeni za obavezne doprinose na teret osiguranika i za lični odbitak utvrđen na osnovu faktora iskazanog u poreznoj kartici, ako je ista predana isplatiocu.

(2) Mjesečna akontacija poreza na dohodak od samostalnog vršenja djelatnosti člana predstavničkog organa vlasti koji djelatnost ne obavlja u obliku radnog odnosa, nego prava po osnovu radnog odnosa ostvaruje kod drugog poslodavca ili po osnovu samostalne djelatnosti ili na drugi način, utvrđuje se i plaća na poresku osnovicu koju čine svi prihodi po osnovu djelatnosti ostvareni tokom mjeseca, bez umanjenja za rashode i lične odbitke.

Član 29.

(Obaveze isplatioca)

Isplatilac dohotka od samostalnog obavljanja djelatnosti članova predstavničkog organa vlasti dužan je za svakog poreznog obveznika voditi obračunski list plata – obrazac OLP, ako član predstavničkog organa vlasti svoju djelatnost obavlja u obliku radnog odnosa, a obrazac ASD ako se radi o drugoj samostalnoj djelatnosti iz člana 14. stav (5) tačka a) Zakona.

GLAVA III - UTVRĐIVANJE DOHOTKA OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI

Član 30.

(Osnovne karakteristike samostalne djelatnosti)

(1) Samostalnom djelatnošću u smislu člana 14. Zakona smatra se djelatnost koja se obavlja samostalno, trajno i sa namjerom sticanja dohotka, izuzev drugih samostalnih djelatnosti iz člana 14. stav (5) tačke c) Zakona, koje se mogu obavljati i povremeno.

(2) Samostalnost u obavljanju djelatnosti znači da fizičko lice djelatnost obavlja za vlastiti račun i na vlastitu odgovornost.

(3) Bitna obilježja samostalne djelatnosti su: ulaganje kapitala, poslovni rizik, slobodno odlučivanje o vremenu, mjestu i načinu obavljanja djelatnosti, rad za više korisnika, obavljanje djelatnosti lično ili preko zaposlenika.

(4) Trajno obavljanje djelatnosti pretpostavlja postojanje namjere da se obavljanje djelatnosti ponavlja s ciljem stvaranja dohotka, a karakterizira ga vršenje djelatnosti u dužem vremenskom periodu u cilju ostvarenja stalnog izvora dohotka, a ne jednokratno.

(5) Karakter trajnosti postoji i kod višestruke prodaje nekretnina i/ili imovinskih prava.

(6) Namjera ostvarenja dohotka postoji kada se na osnovu vrste djelatnosti i načina njenog obavljanja može zaključiti da će se ta djelatnost trajno obavljati u cilju ostvarenja dohotka.

Član 31.

(Vrste samostalnih djelatnosti)

(1) Obrtničkim djelatnostima i djelatnostima srodnim obrtničkim smatraju se djelatnosti zanatstva, trgovinske, ugostiteljske, transportne, turističke djelatnosti, samostalna djelatnost izdavanja stvari i prava pod zakup, djelatnosti posredovanje pri davanju stvari i prava u zakup ili podzakup i slično.

(2) Ako se u roku od pet godina otuđi više od tri nekretnine ili imovinskih prava iste vrste ostvareni dohodak oporezuje se kao dohodak od obrtničkih djelatnosti.

(3) Ako je na dohodak od otuđenja imovine i imovinskih prava plaćen porez, a naknadno se ispune uslovi za oporezivanje tog dohotka kao dohotka od obrtničke djelatnosti, plaćeni porez na dohodak od otuđenja uračunat će se kao plaćena akontacija, osim u slučaju kada se nekretnine razvlašćuju na osnovu posebnog zakona npr. u vezi razvoda bračnih drugova, eksproprijacije i slično ili u slučaju nasljeđivanja i poklona zaključno s drugim nasljednim redom.

(4) Poljoprivredna i šumarska djelatnost su djelatnosti obrade zemljišta, eksploatacije šumskog bogatstva i prodaja ili zamjena neprerađenih proizvoda dobijenih obavljanjem tih djelatnosti.

(5) U poljoprivrednu djelatnost i djelatnost šumarstva iz stava (4) ovog člana spadaju i vinogradarstvo, povrtlarstvo, uzgoj gljiva, ubiranje šumskih plodova, lov i ribarstvo i sve djelatnosti u proizvodnji biljaka, kao i tov i držanje stoke.

Član 32.

(Poslovni prihodi)

(1) Poslovnim prihodima smatraju se:

a) sva dobra što ih porezni obveznik primi u poreskom periodu vršeći samostalnu djelatnost, kao što su: prihodi od prodaje roba i vršenja usluga, prihodi od autorskih prava, patenata i tehničkih unapređenja, prihodi od kapitala i drugi prihodi koji proizilaze iz obavljanja samostalne djelatnosti;

b) prihodi od otuđenja ili likvidacije djelatnosti, kao i otuđenje dugotrajne imovine, koja se vodila ili se trebala voditi u popisu dugotrajne imovine.

(2) Poslovnim prihodima smatraju se i sve vrijednosti koje poreski obveznik izuzme iz radnje, obrta ili drugog oblika samostalne djelatnosti, osim finansijske imovine, za svoje potrebe ili druge potrebe koje nisu u vezi sa obavljanjem djelatnosti.

(3) Izuzimanja iz stava (2) ovog člana koja nisu u novcu procjenjuju se prema tržišnoj vrijednosti, a u slučaju izuzimanja dugotrajne imovine, prihod koji se priznaje ne može biti niži od neamortizovane vrijednosti, a ako dugotrajno dobro ne podliježe amortizaciji prihod koji se priznaje ne može biti niži od nabavne vrijednosti.

(4) Poslovnim prihodom smatra se i naplata zateznih kamata za potraživanja iz poslovnih odnosa, kao i iznos duga što ga je kreditor otpisao po osnovu kredita za dugotrajnu imovinu koja se koristi u obavljanju djelatnosti.

(5) Poslovnim prihodima smatraju se i stvarno nastali manjkovi: kalo, rastur, kvar i lom, iznad dopuštenog iznosa, koji nastaju na robu ili materijalima tokom manipulacije ili čuvanja, a usljed prirodnih uticaja, tehnološkog procesa, proizvodnje i prometa.

(6) Porezno dopustiv rashod po osnovu kala, rastura, kvara i loma mora biti dokumentovan.

(7) Porezno dopustiv rashod po osnovu kala, rastura, kvara i loma iz stava (5) ovog člana priznaje se u sljedećim iznosima:

Redni broj	PROIZVODNJA	Stopa
1.	Proizvodnja prehrambenih proizvoda animalnog porijekla	1,5%
2.	Proizvodnja prehrambenih proizvoda biljnog porijekla	2%
3.	Ostala proizvodnja	1%
	TRGOVINA NA MALO	
1.	Trgovina na malo svježim voćem	3%
2.	Trgovina na malo svježim povrćem	3%
3.	Trgovina na malo sušenim ili smrznutim voćem i povrćem	2%
4.	Trgovina na malo cvijećem	2%
5.	Trgovina na malo žitaricama	1%
6.	Trgovina na malo pićima	0,5%
7.	Trgovina na malo mesom, mesnim preradevinama i ribom	2%
8.	Trgovina na malo kozmetičkim i kemijskim proizvodima	1%
9.	Trgovina na malo obućom, odjećom	0,5%
10.	Trgovina na malo školskim, kancelarijskim priborom i materijalima	0,5%
11.	Trgovina na malo građevinskim materijalima	2%
12.	Trgovina na malo ogrevom	2%
13.	Trgovina na malo namještajem, uređajima za domaćinstvo	0,5%
14.	Trgovina na malo nespomenuto	0,7%

(8) Visina kala, rastura, kvara i loma utvrđuje se procentualno od količine nabavljene robe koja je prerađena, odnosno proizvedena ili prodana u poreznom periodu, a ukoliko nije moguće utvrditi strukturu nabavljenih roba u skladu sa normativom iz stava (7) ovog člana, onda procenat dopuštenog kala, rastura, kvara i loma iznosi 0,5% na plaćenu nabavnu vrijednost nabavljene robe u trgovini na malo u poreznom periodu, a stopa iznosi 0,8% za proizvodnju.

(9) Vrijednost visine kala, rastura, kvara i loma koja prelazi dozvoljeni iznos u poreskom periodu se evidentira kao poslovni prihod u Knjigu prihoda i rashoda i druge evidencije i to na način da se vrijednost koja prelazi dopušteni iznos pomnoži sa koeficijentom koji ne može biti manji od jedan, a koji predstavlja odnos ukupno naplaćenih prihoda i ukupne nabavne vrijednosti koja je plaćena za nabavku svih roba u tom periodu, a višak utvrđen popisom se evidentira shodno propisima o trgovini, odnosno vrši se zaduženje radnje za iznos viška.

(10) Naknade od pozajmljivanja novčanih sredstava ulaze u poslovne prihode, a u slučaju pozajmljivanja povezanim licima kamatna stopa po kojoj se obračunava prihod od pozajmljivanja ne može biti niža od stope iz člana 13. stav (3) ovog Pravilnika na godišnjem nivou.

(11) Ukoliko pozajmica iz stava (10) ovog člana dopijeva u obrocima, minimalna stopa se primjenjuje na prosječno stanje duga, koje predstavlja stanje duga na početku plus stanje duga na kraju podijeljeno sa dva, i unosi u porezne evidencije na kraju poreznog perioda.

(12) Dobitak ostvaren po osnovu transferne cijene sa povezanim licem predstavlja dobitak koji se uključuje u oporezivi dohodak, a pri procjeni da li je transakcija između povezanih lica izvršena po tržišnoj cijeni koristi se metoda uporedive tržišne cijene prema kojoj se cijena po kojoj je izvršena transakcija upoređuje sa cijenom za istu ili sličnu transakciju u tržišnim uslovima.

(13) Povezana lica iz stava (12) ovog člana su fizička lica članovi porodice i drugi članovi koji mogu biti izdržavani u smislu člana 25. Zakona, kao i pravna lica, ako fizičko lice drži 10% i više dionica u pravnom licu.

(14) Primljeni krediti i zajmovi nisu poslovni prihodi, kao ni primanja u ime i za račun drugog lica.

(15) Poslovni prihod nastaje i evidentira se u poreznu evidenciju kad je izvršena naplata putem računa u banci ili gotovinskim putem, odnosno kada je primljena stvar ili korištena usluga.

(16) Prihod se smatra naplaćenim:

a) ako je primljen pokriven ček,

b) ako je primljena mjenica, prihod je naplaćen naplatom mjenice ili njenim prenosom na drugo lice,

c) kod plaćanja kreditnom karticom prihod je naplaćen u trenutku naplate na račun u banci,

d) ako je primljen akceptni nalog, prihod nastaje u trenutku realizacije, odnosno naplate na račun tog akceptnog naloga.

(17) U slučaju da poreski obveznik izvrši prodaju na kredit samo naplaćeni prihodi u tom poreskom periodu se smatraju naplaćenim poslovnim prihodom, a ako prihod po osnovu prodaje na kredit suprotno ugovoru nije naplaćen, smatra se naplaćenim ako nije pokrenut sudski postupak za naplatu.

(18) Pri naplati u stvarima i uslugama, kao i u slučaju izuzimanja prihod nastaje kad je stvar primljena ili izuzeta, odnosno kad je obvezniku usluga izvršena.

(19) U slučaju likvidacije radnje, odnosno obrta prihod nastaje na dan zaključenja likvidacije, a u slučaju: inventurnog viška, viška u blagajni kao i ostalih viškova utvrđenih u postupku inspekcijskog nadzora prihod nastaje u trenutku utvrđivanja viška.

(20) Ukoliko se prilikom inventure na istovrsnoj imovini utvrdi višak, na drugoj manjak usljed kala, rastura, kvara i loma, dopuštena je kompenzacija i samo neto manjak, odnosno neto višak ako je iznad iznosa iz stava (7), (8) i (9) ovog člana predstavlja prihod tog poreznog perioda.

(21) Usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem poreski obveznik je dužan vršiti posljednjeg dana po isteku svakog poreskog perioda.

Član 33.

(Poslovni rashodi)

(1) Poslovni rashodi su svi izdaci poreskog obveznika u toku poreznog perioda nastali u cilju sticanja, osiguranja i očuvanja poslovnih prihoda.

(2) Rashodi za materijal, robu, proizvode, energiju i usluge što služe za ostvarenje dohotka priznaju se u visini nabavne cijene plaćene dobavljaču ili u visini proizvodnog troška.

(3) Poslovnim rashodima smatraju se i sva privatna dobra koja poreski obveznik unese u djelatnost a koja ne potiču od obavljanja djelatnosti, osim finansijske imovine i dugotrajne imovine.

(4) Rashod od ulaganja kratkotrajne imovine, odnosno imovine koju poresni obveznik unese iz privatne sfere, priznaje se u visini nove nabave ili troška proizvodnje.

(5) Poslovni rashod je i uložena dugotrajna imovina u visini propisane amortizacije, ako ista podliježe amortizaciji, a u slučaju otuđenja u visini neamortizovane vrijednosti.

(6) Ukoliko uložena dugotrajna imovina iz stava (5) ovog člana ne podliježe amortizaciji, poslovni rashod se priznaje tek u slučaju otuđenja ili prestanka djelatnosti i to u visini uložene vrijednosti, a vrijednost unešene dugotrajne imovine procjenjuje se prema tržišnoj vrijednosti.

(7) Poslovni rashodi su i plaćeni obavezni doprinosi preduzetnika.

(8) Poslovni rashodi su i bruto plaće zaposlenika isplaćene u poreznom periodu, kao i plaćeni obavezni dopri-

nosi na osnovicu na teret preduzetnika – poslodavca.

(9) Kao poslovni rashodi mogu se priznati samo oni rashodi za koje postoji uredna dokumentacija, a kod utvrđivanja povezanosti prihoda sa rashodima polazi se od odgovarajućih normativa o utrošku repromaterijala, energije i slično uzimajući u obzir specifičnost djelatnosti.

(10) Pod rashodima u vezi edukacije zaposlenika smatraju se izdaci za stručno usavršavanje zaposlenika, ako su u vezi sa djelatnošću poreskog obveznika, kao što su: troškovi specijalizacije, stručne literature, seminari, tečajevi, kongresi, različite vrste obuke koja služi djelatnosti i slično.

(11) Rashodi su i plaćene kamate na obaveze iz poslovnih odnosa i plaćene zatezne kamate, kao i jednokratne naknade, te drugi izdaci u vezi s odobravanjem zajma, s tim da je kamata porezno dopustiv rashod samo ako je zajam pribavljen u poslovne svrhe i ako je stvarno plaćena. Kamata na zajam iz kojeg se nabavlja dugotrajna imovina porezno je dopustiv rashod u periodu kad je plaćena.

(12) Porezno dopustivim rashodom se priznaju i troškovi zakupa tj. zakupnina ako je cijena zakupa u visini tržišne cijene.

(13) Ukoliko je dugotrajna imovina nabavljena na kredit, troškom se smatra amortizacija i plaćena kamata u poreskom periodu.

(14) Ukoliko korisnik, odnosno zakupoprimac poboljša, rekonstruiše ili adaptira nekretninu, rashodom u tekućem periodu oporezivanja se priznaju nastali troškovi ako su niži od iznosa od 1.000,00 KM, a ako su veći od tog iznosa korisnik to ulaganje evidentira u poslovne knjige kao dugotrajnu imovinu i amortizira do kraja zakupa ili do isteka perioda propisanog za amortizaciju iz člana 34. Pravilnika.

(15) U slučaju korištenja prostorija u kojima obveznik obavlja djelatnost i stanuje, samo direktni troškovi se mogu priznati kao porezno relevantni rashodi.

(16) Porezno dopustivim rashodima se priznaju i troškovi reprezentacije do visine propisane članom 16. stav (3) tačka b) Zakona, ako su ti rashodi nastali sa licima koja su u aktivnom poslovanju sa poreznim obveznikom.

(17) U slučaju otuđenja ili likvidacije djelatnosti, kao i u slučaju prodaje ili izuzimanja stvari ili prava koja se vode ili su se trebala voditi u Popisu dugotrajne imovine, u poslovne rashode ulazi preostala knjigovodstvena vrijednost tih stvari ili prava utvrđena na kraju mjeseca otuđenja ili dana likvidacije.

(18) Porezno priznatim rashodima se ne smatraju plaćene kazne i kamate zbog kršenja zakona i drugih propisa.

(19) Poslovnim rashodom se ne priznaje niti gubitak od prodaje ako je transakcija imovinom ili stvaranjem obaveza nastala između povezanih lica-transferna cijena, u mjeri u kojoj ta cijena prelazi tržišnu vrijednost dobara i usluga.

(20) Otplata glavnice kredita i zajma nije poslovni rashod.

(21) Rashod nastaje:

- a) u trenutku kad organizacija ovlaštena za platni promet izvrši primljeni nalog za plaćanje,
- b) pri plaćanju čekom u trenutku predaje čeka,
- c) pri plaćanju mjenicom prijenosom ili naplatom mjenice,
- d) pri plaćanju kreditnom karticom plaćanjem sa žiro računa,
- e) pri plaćanju u stvarima i uslugama, kao i u slučaju izuzimanja kad je stvar predana ili izuzeta, odnosno usluga izvršena,
- f) u slučaju ulaganja kratkotrajne imovine u trenutku ulaganja.

(22) Rashodi na imovini koja služi za obavljanje poslovne djelatnosti, nastali zbog štete uslijed vanrednih događaja, nastaju u trenutku kad je njezina vrijednost smanjena ili kad je imovina uništena, ako o tome postoje evidencije kod nadležnog organa.

(23) Troškovi za nabavku dugotrajne imovine kao što je nabavka zemljišta i druge imovine koja ne podliježe amortizaciji, mogu se odbiti kao rashod samo u onom poreznom periodu u kojem je došlo do otuđenja ili izuzimanja te imovine ili likvidacije djelatnosti.

(24) U slučaju ulaganja u dugotrajnu imovinu koja podliježe amortizaciji, porezno priznati rashodi su troškovi amortizacije.

Član 34.

(Najviše stope amortizacije)

(1) Najviše godišnje stope amortizacije iz člana 17. Zakona, koje se priznaju kao porezno dopustiv rashod, po grupama su:

1) Građevine:

a) upravne, administrativne, uredske i ostale zgrade za obavljanje uslužnih djelatnosti	3,0%,
b) stambene zgrade, zgrade hotela, restorana, ostale zgrade	5,0%,
c) ceste, komunalni objekti, gornji stroj željezničkih pruga	14,3%.
d) ostale nespomenute građevine	10,0%

2) Oprema, vozila, mehanizacija:

a) oprema za vodoprivredu, vodovod i kanalizaciju	14,3%
b) opreme za zaštitu okoliša	33,3%
c) ostala oprema, vozila, mehanizacija	20,0%

3) Višegodišnji zasadi	14,3%
4) Osnovna stada	40,0%
5) Nematerijalna stalna sredstva	20,0%

(2) Jednom amortizovana sredstva ne mogu se ponovo uključivati u obračun amortizacije ni kada su ista i dalje u upotrebi, osim za naknadna ulaganja u takvo sredstvo.

Član 35.

(Priznavanje amortizacije)

(1) Stvari i prava koja su u vlasništvu ili posjedu poreskog obveznika koja služe za sticanje dohotka na području Distrikta i koja imaju vijek upotrebe duži od jedne godine, a čija je pojedinačna nabavna vrijednost ili cijena koštanja veća od 1.000,00 KM, unose se u popis dugotrajne imovine.

(2) Nabavnu vrijednost, odnosno cijenu koštanja dugotrajne imovine koja služi kao osnovica za amortizaciju čine: iznos koji se plaća dobavljaču dugotrajne imovine, porez na dodatu vrijednost ako samostalni poduzetnik nije obveznik poreza na dodatu vrijednost, troškovi transporta, akcize i carine, naknade za ugradnju i testiranja, pravni i sudski troškovi u vezi upisa vlasništva na nekretninama i ostali troškovi koji nastaju u cilju dopreme i stavljanja u upotrebu dugotrajne imovine.

(3) Ako poreski obveznik nabavi građevinski objekt i zemljište na kojem je izgrađen, dužan je posebno iskazati građevinski objekt, a posebno zemljište.

(4) Popis dugotrajne imovine služi za utvrđivanje troškova poslovanja po osnovu amortizacije dugotrajne imovine.

(5) Ukoliko korisnik imovine tj. zakupoprimac izvrši rekonstrukciju, adaptaciju ili proširenje iznajmljenog objekta ili izgradi novi objekt na iznajmljenom zemljištu, zakupoprimac ima pravo na amortizaciju po propisanim stopama, a ako zakup istekne prije isteka vijeka amortizacije i ne dođe do produženja zakupa, neamortizovana vrijednost dugotrajne imovine se smatra porezno priznatim rashodom.

(6) Rashodi za rekonstrukciju, održavanje i popravak dugotrajne imovine priznaju se u trenutku njihovog plaćanja ako je iznos manji od 1.000,00 KM, a ako je iznos 1.000,00 KM i veći, vrijednost se pripisuje dugotrajnom dobru i amortizira se zajedno sa neotpisanom vrijednosti dobra u preostalom vijeku amortizacije.

(7) Porezno priznavanje amortizacije stalnih sredstava počinje prvog dana u mjesecu koji slijedi iza mjeseca u kojem je stalno sredstvo stavljeno u upotrebu.

(8) Amortizacija za prodana, uništena, rashodovana ili na drugi način otuđena stalna sredstva priznaje se do kraja mjeseca u kojem su ta stalna sredstva bila u upotrebi.

(9) Neotpisani dio vrijednosti i drugi plaćeni rashodi od otuđenja stalnih sredstava u cijelosti se priznaje kao porezno dopustiv rashod u trenutku otuđenja.

(10) Amortizaciji ne podliježu zemljišta i šume, spomenici kulture i umjetnine.

Član 36.

(Potpuna amortizacija)

(1) Vrijednost stalnih sredstava čija je pojedinačna nabavna vrijednost manja od 1.000,00 KM može se u cjelini odbiti od osnovice poreza na dohodak u godini njihove nabavke i stavljanja u upotrebu.

(2) Vrijednost računarske opreme: hardvera i softvera, može se u cjelini odbiti od osnovice poreza na dohodak u godini nabavke i stavljanja u upotrebu.

Član 37.

(Ubrzana amortizacija)

(1) Ubrzana amortizacija dopuštena je za slijedeća stalna sredstva:

a) sredstva za sprječavanje zagađivanja zraka, vode i zemljišta,

b) sredstva za ublažavanje buke.

(2) Osim za stalna sredstva iz stava (1) ovog člana, korištenje uvećanih stopa amortizacije, odnosno ubrzane amortizacije je dopušteno i u slučaju korištenja stalnih sredstava većim intenzitetom od intenziteta koji odgovara radu u jednoj smjeni.

(3) Za korištenje stalnih sredstava na način propisan stavom (2) ovog člana u dvije smjene stopa amortizacije se može uvećati za 30%, a za korištenje u tri smjene za dodatnih 30% propisane stope iz člana 34. stav (1) tačka 2) ovog Pravilnika.

(4) Ubrzana amortizacija u smislu stava (1) ovog člana utvrđuju se na način da se stope iz člana 34. ovog Pravilnika povećaju za 50%.

Član 38.

(Utvrđivanje dohotka u slučaju otuđenja djelatnosti)

(1) U slučaju otuđenja samostalne djelatnosti, fizičko lice koje je otuđilo i lice koje je nastavilo sa obavljanjem djelatnosti utvrđuju svako svoj dohodak za odgovarajući period koji je kraći od poreznog perioda, s tim da je lice koje je otuđilo djelatnost poreski obveznik sa zadnjim danom mjeseca u kojem je otuđenje izvršeno, a lice koje je nastavilo sa obavljanjem djelatnosti je poreski obveznik počev od prvog dana narednog mjeseca kada je otuđenje izvršeno.

(2) Smatra se da se djelatnost nastavlja i ne utvrđuje se dohodak od otuđenja u slučaju da stjecatelj preuzme

u svoje poslovne knjige stvari i prava po knjigovodstvenoj vrijednosti, prema popisu dugotrajne imovine po vrstama, količinama i vrijednostima, te zalihe, potraživanja i obveze koje se odnose na preuzetu kratkotrajnu i dugotrajnu imovinu, čime se osigurava kasnije oporezivanje skrivenih dohodaka.

(3) Ako se ne postupi prema stavu (1) ovog člana djelatnost se ne nastavlja i tada se utvrđuje dohodak od otuđenja, koji podliježe oporezivanju.

Član 39.

(Utvrđivanje dohotka u slučaju prestanka poslovanja)

(1) U slučaju likvidacije obrta, slobodnog zanimanja i druge samostalne djelatnosti, poreski obveznik dužan je utvrditi dohodak na način da poslovne prihode čine:

- a) tržišna vrijednost dugotrajne imovine;
- b) tržišna vrijednost zaliha proizvoda, robe, reprodukcijskog materijala i drugog materijala;
- c) nenaplaćena potraživanja od kupaca.

(2) Poslovne rashode čine:

- a) knjigovodstvena vrijednost dugotrajne imovine u trenutku likvidacije;
- b) neplaćene obaveze dobavljačima i druge neplaćene obaveze u vezi sa djelatnošću;
- c) drugi izdaci u vezi sa likvidacijom.

(3) Poreski obveznik je dužan utvrditi poslovne prihode i poslovne rashode na način iz stava (1) i (2) ovog člana i u slučaju prelaska na paušalno utvrđivanje poreza.

(4) Izuzetno od stava (1) tačka c) ovog člana, ne smatra se poslovnim prihodom potraživanje koje se pokazalo nenaplativim nakon provedenog sudskog postupka, zbog stečaja ili likvidacije dužnika, a u slučaju da je na takva potraživanja plaćen porez na dohodak, poreski obveznik ima pravo na obnovu postupka u skladu sa zakonom.

Član 40.

(Poslovne knjige i evidencije)

(1) Porezni obveznik koji obavlja samostalnu djelatnost iz člana 14. stav (1) tačke a), b) i c) Zakona, dohodak utvrđuje na osnovu poslovnih knjiga i drugih evidencija propisanih članom 20. Zakona, koje se mogu voditi i u elektronskoj formi, s tim da je porezni obveznik po isteku poreskog perioda dužan da ih zaključi, odštampa i potpiše.

(2) Poslovne knjige i evidencije iz stava (1) ovog člana su:

- a) knjiga prihoda i rashoda (obrazac KPR),
- b) knjiga prometa (obrazac KP),
- c) popisna lista dugotrajne imovine (obrazac PLDI),
- d) evidencija o potraživanjima i obavezama (obrazac EPO),
- e) knjiga nabavke i upotrebe repromaterijala i gotovih proizvoda (obrazac KRM).

(3) Porezni obveznici koji porez plaćaju u paušalnom iznosu nisu dužni voditi poslovne knjige, osim poreznih obveznika iz člana 49. stav (3) ovog Pravilnika, koji su dužni voditi knjigu prometa (obrazac KP).

Član 41.

(Način vođenja i rokovi čuvanja poslovnih knjiga)

(1) Poslovne knjige se moraju voditi uredno, tačno i ažurno, a sve poslovne promjene moraju biti evidentirane u poslovnim knjigama najkasnije do desetog u mjesecu za prethodni mjesec.

(2) Poslovne knjige se vode odvojeno za svaki porezni period.

(3) Po isteku godine poreski obveznik je dužan poslovne knjige zaključiti i potpisati.

(4) Ako poreski obveznik obavlja više samostalnih djelatnosti, poslovne knjige i evidencije dužan je voditi za svaku samostalnu djelatnost odvojeno.

(5) Poslovne knjige i evidencije, uključujući i prateće kompjuterske evidencije i dokumentaciju na osnovu koje se vrši knjiženje, moraju se čuvati pet godina od dana predaje porezne prijave sačinjene na osnovu tih poslovnih knjiga.

Član 42.

(Obaveza izdavanja računa)

Raniji član 42. brisan ("Službeni glasnik BD BiH", broj 33/21),

Član 43.

(Knjiga prihoda i rashoda)

(1) Knjiga prihoda i rashoda - obrazac KPR je evidencija o dnevnim i ukupnim poslovnim приходima i rashodima u poreznom periodu.

(2) U knjigu prihoda i rashoda unose se opći podaci o poreznom obvezniku i to: ime i prezime poreznog obveznika, odnosno nosioca zajedničke djelatnosti, naziv radnje, jedinstveni identifikacioni broj, odnosno jedinstveni matični broj građana, adresa.

(3) U knjigu prihoda i rashoda unose se podaci o poslovnim приходima i rashodima i to:

- a) kolone 1. do 6. - opći podaci,

- b) kolona 7. - redni broj promjene,
- c) kolona 8. - datum nastanka poslovne promjene (ostvarenja prihoda i/ili rashoda),
- d) kolona 9. - broj dokumenta odnosno naloga za knjiženje,
- e) kolona 10.- opis dokumenta za knjiženje kao što je: račun, izvod sa žiro računa, popis čekova, zapisnik o izuzimanju i ulaganju, obračun i drugo, na osnovu kojeg se sastavlja nalog za knjiženje,
- f) kolona 11.- iznos prihoda naplaćenih u gotovini i čekovima, a ako se naknadno utvrdi da primljeni ček nije naplativ, vrši se ispravka, odnosno storno iskazanih prihoda,
- g) kolona 12. - iznos prihoda naplaćenih putem žiro računa,
- h) kolona 13. - iznos prihoda naplaćenih u stvarima, uslugama ili na drugi način, u skladu sa Zakonom,
- i) kolona 14.- porez na dodatu vrijednost koji je sadržan u приходима registrovanog PDV obveznika, naplaćenim naknadama, te primljenim stvarima i uslugama,
- j) kolona 15. - ukupan prihod - zbir iznosa iz kolona 11., 12. i 13. umanjen za iznos poreza na dodatu vrijednost,
- k) kolona 16.- iznos rashoda u vezi nabavke robe / materijala,
- l) kolona 17.- iznos uplaćen na ime bruto plata zaposlenika,
- m) kolona 18.- iznos koji je preduzetnik uplatio na ime svojih obaveznih doprinosa za sebe i na isplaćene plaće svojih zaposlenika,
- n) kolona 19.- iznos ostalih porezno priznatih rashoda izvršenih u stvarima, uslugama, ulaganjima i drugih rashoda u skladu sa Zakonom,
- o) kolona 20.- porez na dodatu vrijednost sadržan u rashodima – registrovanog PDV obveznika plaćenim u novcu, stvarima ili uslugama,
- p) kolona 21.- ukupno porezno dopustivi rashodi – zbir iznosa iz kolona 16., 17., 18. i 19. umanjen za iznos poreza na dodatu vrijednost koji je sadržan u rashodima iz kolone 16.

(4) Poreski obveznik je dužan u knjizi prihoda i rashoda ili drugim evidencijama osigurati podatke o dnevnom gotovinskom prometu.

(5) Izuzetno, porezni obveznici koji obavljaju samostalnu djelatnost, a prema propisima o porezu na dodatu vrijednost vode evidenciju o dnevnom gotovinskom prometu, mogu u kolonu 11. knjige prihoda i rashoda gotovinski promet unositi u jednom iznosu za cijeli obračunski period i to u rokovima propisanim za utvrđivanje obaveze poreza na dodatu vrijednost.

(6) U kolone 11., 12. i 13. knjige prihoda i rashoda unose se podaci o ukupnim приходима sa naplaćenim porezom na dodatu vrijednost, a u kolone 16., 17., 18. i 19. unose se podaci o ukupnim porezno dopustivim rashodima uključujući i plaćeni porez na dodatu vrijednost.

(7) Obveznici poreza na dodatu vrijednost dužni su unos podataka u knjigu prihoda i rashoda izvršiti u roku propisanom za uplatu poreza na dodatu vrijednost.

(8) Poreski obveznik dužan je voditi jednu knjigu prihoda i rashoda bez obzira na broj izdvojenih poslovnih prostora.

(9) Za zajedničku djelatnost vodi se jedna knjiga prihoda i rashoda bez obzira na broj izdvojenih poslovnih prostora i broj supreduzetnika.

(10) Na kraju poreznog perioda prihodi i rashodi se sabiraju.

(11) Utvrđenim iznosima ukupnih prihoda i porezno dopustivih rashoda u slučaju otuđenja ili likvidacije, dodaju se poslovni prihodi i rashodi prema članovima 38. i 39. ovog Pravilnika, kao i rashodi otpisa dugotrajne imovine utvrđeni u skladu sa članovima 34, 35. i 36. ovog Pravilnika.

Član 44.

(Knjiga prometa)

(1) Poresni obveznici koji vrše prodaju robe na malo ili pružaju usluge građanima na više prodajnih mjesta, pored knjige prihoda i rashoda, dužni su za svako prodajno mjesto, radnju i slično voditi knjigu prometa na obrascu KP, ako podatke o dnevnom gotovinskom prometu za svako takvo mjesto ne osiguravaju putem drugih evidencija propisanih posebnim zakonima.

(2) Podaci o ostvarenom dnevnom prihodu unose se u knjigu prometa na kraju radnog dana, a najkasnije prije početka slijedećeg radnog dana.

(3) U knjigu prometa unose se opći podaci o poreznom obvezniku i to: ime i prezime poreznog obveznika, odnosno nosioca zajedničke djelatnosti, naziv radnje, jedinstveni identifikacioni broj, odnosno jedinstveni matični broj građana, adresa, podaci o izdvojenim poslovnim prostorima i slijedeći podaci:

- a) kolone 1. do 7. - opći podaci,
- b) kolona 8. - redni broj,
- c) kolona 9. - datum ostvarenja gotovinskog prihoda,
- d) kolona 10. - broj dokumenta odnosno naloga za knjiženje,
- e) kolona 11. - opis dokumenta o приходима u gotovini: račun, izvod sa žiro računa, popis čekova, total dnevno prometa iz registar kase i slično,
- f) kolona 12. - iznos naplaćen u gotovini i/ili u čekovima,

g) kolona 13. - prihodi naplaćeni bezgotovinski na osnovu ispostavljene fakture,

h) kolona 14. - zbir iznosa iz kolona 12. i 13.

(4) Iznos iz kolone 14. knjige prometa sabira se sa iznosima dnevnih prometa ostvarenih istog dana u drugim izdvojenim poslovnim prostorima odnosno sjedištu preduzetnika i zbirni iznos se unosi u kolonu 11. knjige prihoda i rashoda.

Član 45.

(Popisna lista dugotrajne imovine)

(1) Poreski obveznik je dužan izvršiti popis i sačiniti popisnu listu dugotrajne imovine na početku obavljanja samostalne djelatnosti i voditi je za cijelo vrijeme obavljanja djelatnosti.

(2) Popis dugotrajne imovine služi za utvrđivanje poslovnih rashoda po osnovu otpisa, odnosno amortizacije dugotrajne imovine.

(3) Popis dugotrajne imovine vrši se na obrascu PLDI koji sadrži slijedeće podatke:

a) kolone 1. do 3.- podaci o poreznom obvezniku odnosno nosiocu zajedničke djelatnosti i to: jedinstveni matični broj građana, prezime i ime poreznog obveznika odnosno nosioca zajedničke djelatnosti i adresa prebivališta,

b) kolone 4. do 7. - podaci o registrovanoj djelatnosti i to: jedinstveni identifikacioni broj - JIB, naziv pod kojim je djelatnost registrovana, adresa sjedišta djelatnosti i oznaka osnovne djelatnosti kojom se obveznik bavi,

c) podaci o dugotrajnoj imovini - kolone od 8. do 17. i to:

1) kolona 8. - redni broj za svaku pojedinačno nabavljenu ili unesenu stvar ili pravo, a ako se radi o prenosu stvari i prava iz prošlogodišnjeg popisa redni se brojevi unose prema novom popisu,

2) kolona 9. - naziv stvari ili prava,

3) kolona 10. - dan, mjesec i godina nabavke ili unosa stvari i/ili prava,

4) kolona 11. - broj dokumenta,

5) kolona 12. - nabavna vrijednost ili troškovi proizvodnje stvari ili prava.

6) kolona 13. - knjigovodstvena vrijednost stvari ili prava koja se prenosi iz kolone 17. prošlogodišnjeg popisa dugotrajne imovine, a za stvari ili prava koja se nabavljaju u toku godine u ovu kolonu unosi se nabavna vrijednost iz kolone 12.,

7) kolona 14. - vijek trajanja dugotrajne imovine u koju je imovina svrstana prema grupi iz člana 36. ovog Pravilnika,

8) kolona 15. - stopa amortizacije stvari ili prava do najviše stope amortizacije utvrđene članom 36. ovog Pravilnika,

9) kolona 16. - zbir amortizacije stvari ili prava koji se izračunava tako što se nabavna vrijednost iz kolone 12. pomnoži stopom amortizacije iz kolone 15. i podjeli sa 100, ili se upisuje zbir jednokratnog otpisa u godini nabavke ili ubrzanog otpisa, a za stvari i prava koji su nabavljeni odnosno otuđeni tokom godine, iznos otpisa priznaje se srazmjerno broju mjeseci korištenja, a izračunava se na slijedeći način:

Iznos iz kolone 12. x stopa iz kolone 15. x broj mjeseci korištenja

12

gdje se kao prvi mjesec korištenja uzima mjesec koji slijedi iza mjeseca u kojem je stvar odnosno pravo stavljeno u upotrebu, a kao zadnji mjesec korištenja uzima se mjesec u kojem je došlo do otuđenja.

10) kolona 17. - knjigovodstvena vrijednost stvari ili prava na kraju kalendarske godine ili mjeseca otuđenja ili uništenja, koja se izračunava tako da se od knjigovodstvene vrijednosti iz kolone 13. oduzme iznos otpisa iz kolone 16.

(4) Izuzetno od stava (3) tačka c) alineja 5) ovog člana u slučaju unosa za koji nema vjerodostojnog dokumenta o nabavci unosi se procijenjena tržišna vrijednost, o čemu je potrebno sačiniti zapisnik sa elementima na osnovu kojih je izvršena procjena, a ako se radi o nekretnini, procijenjena vrijednost ne može biti veća od vrijednosti utvrđene od strane Porezne uprave za potrebe oporezivanja nekretnina, a ako se koristi dio nekretnine, kao osnovni element za utvrđivanje vrijednosti se koristi korisna površina.

(5) Popis dugotrajne imovine sastavlja se za svaku kalendarsku godinu i zaključuje sa stanjem na dan 31. decembra tekuće godine.

(6) Zaključno stanje iz kolone 17. za svaku stvar pojedinačno prepisuje se kao početno stanje u kolonu 13. popisa dugotrajne imovine za slijedeću godinu.

Član 46.

(Evidencija potraživanja i obaveza)

(1) Porezni obveznici dužni su voditi Evidenciju potraživanja i obaveza o ispostavljenim i primljenim računima po osnovu isporuka robe ili usluga, te potraživanja od kapitala koji se zasnivaju na obavljanju samostalne djelatnosti, osim onih naplaćenih ili plaćenih na način koji ima karakteristike gotovinskog plaćanja.

(2) Obaveze po osnovu nabavke robe i usluga, te obaveze po osnovu kapitala iskazuju se u popisu obaveza, s tim što se kod bankovnih kredita popisom obaveza smatraju mjesečni izvodi sa računa o uzimanju i vraćanju kredita.

(3) U popisu potraživanja moraju se iskazati sva potraživanja poreznog perioda, do isteka roka iz člana 41.

stav (1) ovog Pravilnika.

(4) Evidencija potraživanja i obaveza vodi se na obrascu EPO koji sadrži podatke o poreznom obvezniku i to: ime i prezime poreznog obveznika, odnosno nosioca zajedničke djelatnosti, adresa prebivališta, naziv i adresa sjedišta radnje, jedinstveni identifikacioni broj odnosno jedinstveni matični broj građana, kao i sljedeće:

a) kolone 1. do 6. - opći podaci,

b) kolona 7. - redni broj,

c) kolona 8. - naziv kupca ili dobavljača,

d) kolone 9. do 13. pregled izdatih računa koji sadrži: broj računa, datum izdavanja i iznos računa u KM, datum i iznos naplate računa,

e) kolone 14. do 18. pregled primljenih računa koji sadrži: broj računa, datum prijema i iznos računa za uplatu, datum i iznos uplate računa,

f) kolona 19. - redni broj pod kojim je račun evidentiran u knjizi prihoda i rashoda.

(5) Evidenciju potraživanja i obaveza nisu dužna voditi lica koja vode knjigu ulaznih računa i knjigu izlaznih računa po propisima za porez na dodanu vrijednost, ako u tim evidencijama osiguravaju propisane podatke.

Član 47.

(Knjiga nabavke i upotrebe repromaterijala i gotovih proizvoda - KRM)

(1) Knjigu nabavke i upotrebe repromaterijala i gotovih proizvoda (u daljem tekstu: KRM) su dužni da vode svi poreski obveznici-proizvođači.

(2) Proizvođačem u smislu ovog Pravilnika se smatra poreski obveznik koji proizvodi ili prerađuje materijale ili ugrađuje rezervne dijelove, a čiji troškovi osnovnog materijala, odnosno rezervnih dijelova u ostvarenom prihodu u tekućem poreskom periodu učestvuju minimalno 20 %.

(3) KRM se sastoji od slobodnih listova-kartica.

(4) Za svaki nabavljeni ili proizvedeni ili na drugi način dobijeni repromaterijal, odnosno rezervni dio obveznik je dužan da vodi posebnu karticu.

(5) Kartica iz stava (3) i (4) ovog člana sadrži sljedeće podatke: ime i prezime poreznog obveznika, odnosno nosioca zajedničke djelatnosti, adresa prebivališta, naziv radnje, adresa sjedišta radnje, jedinstveni identifikacioni broj odnosno jedinstveni matični broj građana, naziv repromaterijala kao i:

a) kolona 8. - redni broj,

b) kolona 9. - datum ulaznog dokumenta,

c) kolona 10. - naziv ulaznog dokumenta: faktura, otpremnica, zapisnik i slično,

d) kolona 11. - naziv dobavljača,

e) kolona 12. - ulaz sa podkolonama: 12a - jedinica mjere, 12b - količina,

f) kolona 13. - izlaz,

g) kolona 14. - stanje.

(6) Poreski obveznik je dužan postupati u skladu s normativom repromaterijala koji ulazi u gotov proizvod utvrđenim posebnim propisima i pridržavati se tog normativa, a pisani akt istaknuti na vidnom mjestu u prostoriji u kojoj se obavlja djelatnost.

(7) Ukoliko je za određenu proizvodnu djelatnost drugim zakonskim aktom utvrđena obaveza vođenja podataka iz ovog člana u tom slučaju se neće voditi KRM.

Član 48.

(Utvrđivanje poreza na dohodak od obrtničke djelatnosti i djelatnosti srodnih obrtničkim djelatnostima u paušalnom iznosu)

(1) Poreznom obvezniku koji obavlja samostalnu djelatnost može se odobriti plaćanje poreza na dohodak u paušalnom iznosu pod uslovima propisanim članom 32 Zakona, ako ispunjava jedan od sljedećih kriterija:

a) ako obavlja tradicionalne stare zanate,

b) ako obavlja kućnu radinost,

c) ako obavlja prevozničku djelatnost samo jednim prevoznim sredstvom.

(2) Obveznik koji obavlja samostalnu djelatnost iz stava 1 ovog člana, a želi preći na plaćanje poreza na dohodak u paušalnom iznosu, dužan je Poreznoj upravi podnijeti zahtjev za odobravanje i utvrđivanje mjesečnog paušalnog poreza na obrascu ZMP - 1055 do kraja tekuće godine za svaki naredni period oporezivanja.

(3) U slučaju otpočinjanja obavljanja samostalne djelatnosti za koju se porez na dohodak može plaćati u paušalnom iznosu, zahtjev za odobravanje i utvrđivanje mjesečnog paušalnog poreza podnosi se na obrascu ZMP - 1055 u roku od 30 dana od dana upisa u registar kod Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

(4) Rješenje o plaćanju poreza na dohodak u paušalnom iznosu, u slučaju otpočinjanja obavljanja samostalne djelatnosti donosi se na puni mjesec i počinje teći od narednog mjeseca od dana podnošenja zahtjeva iz stava 3 ovog člana.

(5) Porezna uprava dužna je u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva iz stava 2 i stava 3 ovog člana donijeti rješenje.

(6) U slučaju prestanka obavljanja samostalne djelatnosti kod koje se porez na dohodak plaća u paušalnom

iznosu porez se plaća i za mjesec u kojem je podnesen zahtjev za odjavu bez obzira na broj dana obavljanja samostalne djelatnosti u tom mjesecu.

(7) Pod tradicionalnim starim zanatima iz stava 1 tačke a) ovog člana podrazumijevaju se:

- a) kovačko-potkivačke radnje,
- b) popravka šivaćih i drugih mašina koje se koriste u tradicionalnim zanatima,
- c) popravka obuće,
- d) popravka satova,
- e) mljevenje žitarica na tradicionalan način,
- f) popravka radio i TV prijemnika,
- g) krojačke radnje,
- h) izrada grnčarije,
- i) prikupljanje i prodaja sekundarnih sirovina,
- j) prodaja upotrebljivih stvari,
- k) priprema i prodaja pečenih, kuhanih i na druge načine pripremljenih prehrambenih proizvoda koja se obavlja bez stalnog poslovnog mjesta i to na ulici, sportskim i drugim slobodnim prostorima,

l) sakupljanje šumskog voća, gljiva i ljekovitih trava.

(8) Pod kućnom radinošću iz stava 1 tačke b) ovog člana podrazumijevaju se djelatnosti koje se obavljaju u domaćinstvu ili preko udruženja, kao što su:

- a) izrada goblena, heklanih ručnih radova i ručno pletenih odjevnih predmeta,
- b) ručno izrađena imitacija nakita,
- c) proizvodi „narodne medicine“ – narodnih travara,
- d) pletenje predmeta od pruća,
- e) proizvodnja meda, pekmeza, sušenih proizvoda i sirćeta,
- f) pravljenje rezanaca, kora i drugih sličnih proizvoda,
- g) pravljenje kolača, bombona i drugih sličnih proizvoda,
- h) usluge dorade proizvoda za registrovana lica npr. lijepljenje ili ušivanje dijela obuće ili odjeće,
- i) vađenje jezgre iz oraha i drugog koštunjavog voća.

(9) Paušalno plaćanje poreza na dohodak odobrava se ako porezni obveznik samostalnu djelatnost obavlja sam ili s najviše jednim zaposlenim (izmjena 33/21).

Član 49.

(Plaćanje poreza na dohodak od obrtničke djelatnosti i djelatnosti srodnih obrtničkim djelatnostima u paušalnom iznosu)

(1) Porezni obveznici kojima je odobreno plaćanje poreza na dohodak u paušalnom iznosu, porez na dohodak plaćaju u slijedećim mjesečnim iznosima:

- a) obveznici koji obavljaju stare i tradicionalne zanate ili kućnu radinost 30,00 KM
- b) obveznici koji obavljaju prevoz putnika samo sa jednim sredstvom prevoza 50,00 KM
- c) obveznici koji obavljaju prevoz tereta jednim prevoznim sredstvom nosivosti do **deset tona 80,00 KM**

(izmjena 33/19).

(2) Utvrđene mjesečne iznose poreza obveznici iz stava (1) ovog člana dužni su uplatiti do desetog u mjesecu za prethodni mjesec.

(3) Porezni obveznici kojima je odobreno plaćanje poreza na dohodak u paušalnom iznosu, a koji osim gotovinskog prometa povremeno sa pravnim licima ostvaruju bezgotovinski promet, dužni su pored paušalnog mjesečnog iznosa, plaćati i porez po odbitku 10% od svakog pojedinačnog iznosa prometa sa pravnim licima naplaćenog bezgotovinski.

(4) Odbijeni i uplaćeni porez iz stava (3) ovog člana od prometa ostvarenog sa pravnim licem smatra se konačnom poreznom obavezom.

(5) Porezni obveznici koji porez na dohodak od samostalne djelatnosti plaćaju u paušalnom iznosu nisu dužni izdavati račune niti voditi poslovne knjige propisane članom 20. stav (2) Zakona, izuzev poreznih obveznika iz stava (3) ovog člana, koji su dužni voditi knjigu prometa na obrascu KP i u istoj evidentirati bezgotovinski promet ostvaren sa pravnim licima.

Član 50.

(Utvrđivanje dohotka od poljoprivredne djelatnosti i šumarstva)

(1) Dohodak ostvaren od djelatnosti obrade zemljišta, eksploatacije šumskog bogatstva i upotrebe proizvoda dobijenih obavljanjem tih djelatnosti, kao i prodajom odnosno zamjenom tih proizvoda u neprerađenom stanju smatra se dohotkom od samostalne djelatnosti u poljoprivredi i šumarstvu shodno članu 14. stav (3) Zakona.

(2) Dohodak od poljoprivredne i šumarske djelatnosti oporezuje se na isti način kao i djelatnost obrta i djelatnost srodna obrtu, izuzev dohotka iz člana 48. ovog Pravilnika, ako je odobreno paušalno plaćanje poreza.

Član 51.

(Utvrđivanje dohotka od drugih samostalnih djelatnosti)

(1) Dohodak od drugih samostalnih djelatnosti iz člana 14. stav (5) tačka b) Zakona utvrđuje se u visini ostvarenih

prihoda.

(2) Na isti način se utvrđuje svaki oporezivi dohodak koji ne spada u dohodak od nesamostalnog rada, dohodak od samostalnih djelatnosti iz člana 14. Zakona, dohodak od imovine i imovinskih prava, dohodak od ulaganja kapitala i dohodak od nagradnih igara.

(3) Pod dohotkom od druge samostalne djelatnosti smatra se i dohodak od dodjele vlastitih dionica, opcijska kupnja dionica ili prodaja opcijskog prava članovima uprave koji nisu zaposlenici društva za dobre rezultate poslovanja.

(4) U slučaju da dionice iz stava (3) ovog člana kotiraju na uređenom javnom tržištu, pod dohotkom se podrazumijeva tržišna vrijednost dionica na dan dodjele vlastitih dionica, a u slučaju opcije dohodak je razlika između tržišne cijene i plaćenog iznosa na dan realizacije opcije.

(5) Ukoliko dionice iz stava (3) ovog člana ne kotiraju na javnom tržištu, onda se pod dohotkom podrazumijeva nominalna vrijednost dionice.

(6) Ukoliko se isplaćuju prihodi iz člana 6. i 7. Zakona iznad porezno dopuštenog iznosa oporezuju se po odbitku kao dohodak od druge samostalne djelatnosti, bez umanjenja za rashode i za lične odbitke.

(7) Dohodak iz člana 14. stav (5) tačka c) Zakona se utvrđuje kao razlika između ostvarenih prihoda i rashoda utvrđenih članom 16. stav (4) i (5) Zakona, a može nastati na osnovu: autorske naknade, ugovora o djelu, druge naknade od povremenih samostalnih djelatnosti.

(8) Pod autorskim naknadama smatraju se prihodi ostvareni kao naknade za korištenje ili za pravo korištenja bilo kojeg autorskog prava na književno, umjetničko ili naučno djelo, patent, zaštitni znak, plan, model, tajne formule ili postupke, kao i prava srodna autorskom pravu i prava industrijske svojine u skladu sa posebnim zakonom, pod uslovom da se ta prava ne ostvaruju u okviru nesamostalne djelatnosti ili samostalne djelatnosti iz člana 14. stavovi (2) i (4) Zakona.

(9) Prihodi po osnovu djelatnosti: trgovačkih putnika, agenata, akvizitera, sportskih sudaca i delegata, tumača, prevoditelja, turističkih radnika, konsultanata, sudskih vještaka, te drugih sličnih djelatnosti, smatraju se приходима od kojih se utvrđuje dohodak od povremene samostalne djelatnosti pod uslovom da porezni obveznici primitke od tih djelatnosti ne ostvaruju u radnom odnosu s poslodavcem, odnosno isplati teljem dohotka od nesamostalne djelatnosti ili da se ne radi o приходима od kojih se utvrđuje dohodak od samostalne trajne djelatnosti iz člana 14. stav (2), (3) i (4) Zakona.

(10) Isplati telji prihoda od drugih samostalnih djelatnosti iz člana 14. stav (5) tačka b) i c) Zakona su dužni za svakog obveznika kojem je u poreskom periodu izvršena isplata po osnovu npr. ugovora o djelu, autorskog honorara ili druga naknada, sačiniti zbirni godišnji pregled sa podacima o obračunatoj, obustavljenoj i uplaćenju akontaciji poreza na dohodak i sačinjeni izvještaj dostaviti svakom obvezniku do kraja januara za porezni period.

GLAVA IV - UTVRĐIVANJE DOHOTKA OD IMOVINE I IMOVINSKIH PRAVA

Član 52.

(Utvrdjivanje dohotka od imovine i imovinskih prava)

(1) Dohodak od iznajmljivanja nepokretne imovine predstavlja razliku između prihoda iz člana 21. stav (1) tačka a) Zakona i rashoda iz člana 21. stav (7) Zakona.

(2) Dohodak od iznajmljivanja stanova, soba i kreveta putnicima i turistima utvrđuje sam poreski obveznik kao razliku između prihoda i rashoda iz člana 21. stav (9) tačka b) Zakona od svake naplaćene najamnine, a u slučaju posredovanja između obveznika i korisnika usluge dohodak utvrđuje posrednik koji ima obaveze propisane za isplatioca, a to su: utvrđivanje, obustava i uplata poreza na dohodak.

(3) Dohodak od iznajmljivanja pokretne imovine predstavlja razliku između prihoda iz člana 21. stav (1) tačka c) Zakona i rashoda iz člana 21. stav (7) Zakona.

(4) Dohodak od otuđenja nepokretne imovine predstavlja razliku između prihoda iz člana 21. stav (1) tačka b) Zakona, ostvarenog prodajom, zamjenom i drugim prenosom vlasništva uz naknadu nad nepokretnom imovinom, i rashoda iz člana 21. stav (6) Zakona, a poresku osnovicu čini razlika između tržišne vrijednosti nekretnine koja se otuđuje i koja nije služila za obavljanje samostalne djelatnosti i njene nabavne vrijednosti, odnosno cijene koštanja uvećane za rast proizvođačkih cijena industrijskih proizvoda, prema podacima nadležnog organa za statistiku.

(5) Poreski obveznici koji obavljaju samostalnu djelatnost otuđenjem imovine ostvaruju prihode koje uključuju u redovne prihode od samostalne djelatnosti, a rashod od otuđenja imovine predstavlja nabavna vrijednost umanjena za ispravku vrijednosti odnosno amortizaciju.

(6) Dohodak od otuđenja nepokretnosti koje su otuđene nakon tri godine od dana nabavke, kao i dohodak ostvaren otuđenjem nepokretnosti koje su služile za stanovanje poreznom obvezniku ili članovima njegove uže porodice ne oporezuje se, ka ni dohodak nastao u vezi s nasljeđem i poklonom do drugog nasljednog reda, dohodak povezan sa razvodom bračnih partnera i u vezi izuzimanja po posebnim propisima.

(7) Rok iz stava (6) ovog člana počinje teći od dana ovjere ugovora odnosno od dana pravosnažnosti drugog dokumenta o prenosu.

(8) Dohodak ostvaren iznajmljivanjem opreme, transportnih vozila i druge pokretne imovine koja služi za obavljanje samostalne djelatnosti, ne smatra se dohotkom od imovine i imovinskih prava već se oporezuju kao dohodak od obavljanja samostalne djelatnosti.

(9) Imovinskim pravima smatraju se autorska prava, prava industrijskog vlasništva i druga imovinska prava, prema posebnim propisima i ovom Pravilniku.

(10) Ako se imovinska prava ustupaju drugima unutar samostalne djelatnosti, dohodak ostvaren po toj osnovi smatra se dohotkom od samostalnih djelatnosti, a ne dohotkom od imovinskih prava.

(11) Dohodak od imovinskih prava ostvaruju autorovi sljednici ako stečena imovinska prava ustupaju uz naknadu na određeni rok, a ograničeno vrijeme ustupanja prava postoji i onda ako ugovorom rok prestanka korištenja prava nije utvrđen.

(12) Ne radi se o dohotku od imovinskih prava u slučaju ako autori ustupaju pravo na vlastita autorska djela, već se po toj osnovi utvrđuje dohodak od samostalne djelatnosti iz člana 14. stav (2) i (4) Zakona, odnosno dohodak od druge djelatnosti iz člana 14. stav (5) tačka c) Zakona.

(13) Ukoliko se lice koje iznajmljuje imovinu i imovinska prava na osnovu zakonskih propisa registruje kao obveznik poreza na dodanu vrijednost, u tom slučaju je dužno da utvrđuje dohodak na osnovu poslovnih knjiga, prema odredbama člana 20. Zakona.

(14) Dohodak od otuđenja imovinskih prava utvrđuje se kao razlika između ostvarenih prihoda i stvarno nastalih rashoda.

(15) Dohodak od vremenski ograničenog ustupanja imovinskih prava utvrđuje se u procentu od 20% od prihoda ostvarenih po tom osnovu.

Raniji stav (16) brisan (“Službeni glasnik BD BiH”, broj 33/21).

Član 53.

(Utvrđivanje dohotka od zajedničke imovine i imovinskih prava)

(1) Dohodak od zajedničke imovine i imovinskih prava utvrđuje se u skladu sa članovima 21. i 22. Zakona, odnosno kada se dohodak ostvaruje u okviru samostalne djelatnosti, u skladu sa članovima 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19. i 20. Zakona.

(2) U slučaju ostvarivanja zajedničkog dohotka od imovine i imovinskih prava, nosilac zajedničke imovine dužan je Poreznoj upravi podnijeti godišnju prijavu o utvrđenom porezu na dohodak od zajedničke imovine u roku iz člana 38. stav (1) Zakona.

GLAVA V - UTVRĐIVANJE DOHOTKA OD ULAGANJA KAPITALA I NAGRADNIH IGARA

Član 54.

(Utvrđivanje dohotka od ulaganja kapitala)

(1) Dohotkom od ulaganja kapitala smatraju se prihodi fizičkih lica koji se ostvaruju od potraživanja po osnovu datih zajmova, ustupljeni pravnom ili fizičkom licu.

(2) Ukoliko obveznik poreza na dohodak od samostalne djelatnosti stiče prihode po osnovu datih zajmova u vidu kamate, naknade i slično, onda ti prihodi nisu prihodi od ulaganja kapitala nego prihodi od samostalne djelatnosti.

(3) Isplatilac – samostalni preduzetnik ili pravno lice obračunava, obustavlja i uplaćuje porez na dohodak od ulaganja kapitala za poreznog obveznika, s tim da osnovica ne može biti niža od osnovice koja se dobije primjenom minimalne stope propisane članom 13. stav (3) ovog Pravilnika.

(4) Dohotkom od ulaganja kapitala ne smatraju se prihodi od kamata na štednju, na pologe po viđenju i oročene pologe, na sredstva na žiro račun, tekućim i deviznim računima kod banaka, štedionica i štedno-kreditnih zadruga i prihodi od kamata po vrijednosnim papirima izdatim od strane Distrikta, države ili entiteta.

Član 55.

(Utvrđivanje dohotka od nagradnih igara)

(1) Nagradna igra je takva vrsta igre koja se priređuje u cilju ekonomske propagande i promocije, s tim da se učešće u igri ne naplaćuje posebno, a nagrade se isplaćuju u proizvodima, uslugama ili pravima.

(2) Dohotkom od nagradnih igara, shodno odredbi člana 6. stav (1) tačka j) Zakona, ne smatraju se nagrade u novcu, stvarima ili pravima za pokazano znanje u kvizovima i drugim sličnim takmičenjima.

(3) Osnovicu za obračun poreza na dohodak od nagradnih igara čini ukupna vrijednost nagrade, bez umanjenja za iznose iz člana 24. stav (2) Zakona, kao i za lične odbitke iz člana 25. Zakona.

(4) Organizator nagradnih igara, dužan je voditi evidenciju o nagradama sa podacima o dobitniku, tržišnoj vrijednosti nagrade, i plaćenom porezu na dohodak.

(5) Plaćanje poreza iz ovog člana neće se izvršiti ako je porez na dohodak od nagradnih igara naplaćen po odredbama drugih propisa.

GLAVA VI - LIČNI ODBITAK I POREZNI GUBITAK

Član 56.

(Lični odbitak)

(1) Rezydentni obveznik poreza na dohodak, u skladu s članom 25 stavom 1 Zakona, ima pravo na osnovni lični odbitak u visini od 500,00 KM mjesečno, odnosno 6000,00 KM godišnje, osim u slučaju kraćeg poreznog perioda iz člana 9 stava 2 Zakona, kada porezni obveznik ima pravo na lične odbitke srazmjerno poreznom periodu.

(2) Porezni period može biti kraći u slučaju iz člana 9 Zakona, kao i u slučaju otpočinjanja, odnosno prestanka obavljanja djelatnosti ili u slučaju rođenja ili smrti.

(3) U slučaju otpočinjanja obavljanja djelatnosti u okviru poreznog perioda, porezni obveznik ima pravo na puni lični odbitak za cijeli porezni period, odnosno kalendarsku godinu, shodno poreznoj kartici, ako do otpočinjanja

djelatnosti nije imao status izdržavanog lica po osnovu čega je korišten lični odbitak.

(4) Ukoliko je porezni obveznik imao status izdržavanog lica onda ima pravo na lični odbitak za dio poreznog perioda, računajući od mjeseca u kojem je počeo obavljati djelatnost, a ako dođe do prestanka obavljanja djelatnosti u toku kalendarske godine, porezni obveznik ima pravo na puni lični odbitak za cijelu godinu shodno poreznoj kartici, pod uslovom da poslije prestanka obavljanja djelatnosti nije imao status izdržavanog lica u smislu člana 25 Zakona, za koji je korišten lični odbitak.

(5) Ukoliko je porezni obveznik po prestanku obavljanja djelatnosti stekao status izdržavanog lica, lični odbitak shodno svojoj poreznoj kartici može koristiti za kraći porezni period.

(6) Rezidentni porezni obveznik ima pravo i na lične odbitke po osnovu izdržavanja članova uže porodice u skladu s članom 25 stavovima 4, 5 i 6 Zakona.

(7) U slučaju trajne invalidnosti djeteta kao izdržavanog člana uže porodice, rezidentnom poreznom obvezniku uvećava se lični odbitak u skladu s članom 15 stavom 6 ovoga pravilnika, bez obzira na godine starosti djeteta.

(8) Rezidentni porezni obveznik kao ugovarač osiguranja ostvaruje pravo na lični odbitak u iznosu najviše do 1.800,00 KM godišnje po osnovu uplaćene premije za životno osiguranje koja ima karakter štednje.

(9) Ukoliko su premije iz stava 8 ovog člana uplaćene u stranoj valuti, preračunavanje se vrši po srednjem kursu na posljednji dan poreznog perioda.

(10) Kada nastupi osigurani slučaj ili istekom ugovora o osiguranju naplaćeni prihodi po osnovu životnog osiguranja se ne smatraju dohotkom.

(11) Pravo na uvećanje ličnog odbitka ostvaruje rezidentni porezni obveznik iz stava 8 ovoga člana na osnovu kopije polise životnog osiguranja i potvrde osiguravajućeg društva o plaćenju premiji za životno osiguranje ili drugog dokaza o uplati premije životnog osiguranja, koji se dostavlja prilikom podnošenja porezne prijave.

(12) Pravo na uvećanje ličnog odbitka ostvaruje rezidentni porezni obveznik iz člana 25 stava 14 Zakona na osnovu potvrde o plaćenju školarini ili drugog dokaza o uplati školarine, koji se dostavlja prilikom podnošenja porezne prijave.

(13) U skladu s članom 25 stavom 5 Zakona, licima s invaliditetom smatraju se fizička lica kojima je, na osnovu posebnih propisa, rješenjem nadležnog organa utvrđeno tjelesno oštećenje i stepen invaliditeta.

(14) U slučaju da invaliditet iz stava 13 ovoga člana nije utvrđen u procentu nego je kategorisan u kategorije invalidnosti od I do X, vrši se preračunavanje na način da:

- a) kategorija invalidnosti I-II je 100% (sto posto) invalidnost – faktor 0,5,
- b) kategorija invalidnosti III-IV je 80% (osamdeset posto) invalidnosti – faktor 0,4,
- c) kategorija invalidnosti V-VI je 60% (šezdeset posto) invalidnosti – faktor 0,3,
- d) kategorija invalidnosti VII-VIII je 40% (četdeset posto) invalidnosti – faktor 0,2,
- e) kategorija invalidnosti IX-X je 20% (dvadeset posto) invalidnosti – faktor 0,1.

(15) U skladu s članom 25 stavom 18 Zakona, izdržavanim članovima uže porodice smatraju se članovi uže porodice čiji vlastiti dohodak i drugi prihodi zbirno ne prelaze iznos od 6 000,00 KM godišnje.

(16) Porezni obveznik poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti pravo na umanjenje porezne osnovice za odgovarajući iznos ličnih odbitaka iz stavova 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 i 8 ovog člana može ostvariti u toku poreznog perioda kod utvrđivanja mjesečne akontacije poreza na dohodak odnosno kod obračunavanja poreza na isplaćenu platu ili po isteku poreznog perioda na osnovu godišnje porezne prijave odnosno pri utvrđivanju godišnje osnovice poreza na dohodak za protekli porezni period.

(17) Rezidentni obveznici poreza na dohodak po osnovu samostalnih djelatnosti ili po osnovu imovine i imovinskih prava, osim onih kojima je porez na dohodak obračunat i naplaćen kao konačna porezna obaveza po odbitku i za koje se ne podnosi porezna prijava, lične odbitke iz stavova 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 i 8 ovog člana mogu utvrditi na osnovu porezne kartice i koristiti kod utvrđivanja godišnje osnovice poreza na dohodak za prethodni porezni period.

(18) Dva ili više članova uže porodice koji ostvaruju oporezivi dohodak i zajednički izdržavaju članove uže porodice, mogu na vlastiti zahtjev lični odbitak za izdržavane članove porodice dijeliti u omjeru koji iskažu u zahtjevu za izdavanje poreznih kartica na obrascu ZPK - 1001 (izmjena 33/21).

Član 56a.

(1) Pravo na uvećanje ličnog odbitka iz člana 25. stav (9) Zakona o porezu na dohodak imaju rezidentni porezni obveznici koji ostvaruju dohodak od ličnih primanja, a ostvaruju to pravo na osnovu porezne kartice koju, na zahtjev poreznog obveznika, izdaje Porezna uprava Brčko distrikta BiH.

(2) Uvećanje ličnog odbitka iz stava (1) ovog člana moguće je samo za plaćenu kamatu na stambeni kredit u toku porezne godine.

(3) Pravo iz stava (1) ovog člana rezidentni porezni obveznik može koristiti samo za prvu nekretninu, odnosno samo porezni obveznik koji nije stambeno zbrinut i koji u posjedu nema niti jednu stambenu jedinicu, niti je na bilo koji način otuđio stambenu jedinicu koju je posjedovao.

(4) Podaci o stečenom pravu na uvećanje ličnog odbitka vode se u poreznoj kartici poreznog obveznika (izmjena 51/18 i 33/21).

Član 56b.

(1) U svrhu uvećanja ličnog odbitka iz člana 56a. stava (1), rezidentni porezni obveznik je dužan dostaviti

sljedeću dokumentaciju:

- a) kopiju ugovora o stambenom kreditu;
- b) izjavu rezidentnog poreznog obveznika ovjerenu kod nadležnog organa da je kredit uzet za prvu nekretninu radi rješavanja svog stambenog pitanja, da nije vlasnik ni suvlasnik stambene jedinice u zemlji i inostranstvu, niti je na bilo koji način otuđio stambenu jedinicu koju je posjedovao;
- c) potvrdu od banke s kojom je zaključen ugovor o iznosu kamate koja je plaćena u godini za koju se ostvaruje pravo na uvećanje (izmjena 51/18 i 33/21).

Član 57.

(Porezni gubitak)

(1) Porezni gubitak ostvaren obavljanjem samostalnih djelatnosti ili po osnovu imovine, koji se ne može nadoknaditi u cjelosti ili djelimično odnosno odbiti od dohodaka ostvarenih u istom poreznom periodu po osnovu drugih izvora, može se prenijeti u naredni porezni period i odbiti od dohotka ostvarenog u tom poreznom periodu, a ostvareni gubitak može se prenositi najviše u pet narednih poreznih perioda.

(2) Ako gubici nastaju više godina uzastopno, prvo se podmiruju oni gubici koji su prvi i nastali, a preneseni gubitak iz proteklih poreznih perioda odbija se prije ličnih odbitaka iz člana 25. Zakona.

(3) Porezni gubitak koji rezident Distrikta ostvari u stalnom mjestu poslovanja izvan Distrikta ne može se odbiti od dohotka koji on ostvari u Distriktu.

(4) Porezni gubitak koji nerezident Distrikta ostvari izvan Distrikta ne može se odbiti od dohotka koji on ostvari u Distriktu.

GLAVA VII - POSTUPAK UTVRĐIVANJA I PLAĆANJA POREZA NA DOHODAK

Član 58.

(Porezi koji se plaćaju po odbitku i podnošenje porezne prijave)

(1) Porezi koji se plaćaju po odbitku su:

- a) porez na dohodak od nesamostalnog rada;
- b) porez na dohodak od druge samostalne djelatnosti;
- c) porez na dohodak od samostalne djelatnosti nerezidenta ukoliko se dohodak ne može pripisati stalnoj jedinici;
- d) porez na dohodak od kapitala, ako se ne smatra dohotkom od samostalne djelatnosti;
- e) porez na dohodak od vremenski ograničenog ustupanja imovinskih prava;
- f) porez na dohodak od nagradnih igara;
- g) porez od iznajmljivanja kuća, stanova, soba i kreveta putnicima i turistima putem posrednika; i
- h) porez na prihode iznad iznosa koji su porezno dozvoljeni iz članova 6. i 7. Zakona.

(2) Dohoci iz stava (1) ovog člana koji se oporezuju po odbitku tretiraju se na sljedeći način:

a) prilikom obračuna i isplate dohodaka u okviru perioda oporezivanja na koje se porez plaća po odbitku ne mogu se koristiti lični odbici radi umanjenja oporezivog dohotka, osim prilikom isplate dohotka od nesamostalnog rada.

b) poreski obveznik nije dužan podnijeti poresku prijavu za dohodak ako je ostvaren samo po jednom osnovu i od jednog isplatioca i ako je od strane isplatioca porez pravilno obračunat, obustavljen i uplaćen na propisani račun, i to za:

1) dohodak od nesamostalnog rada kojeg je porezni obveznik ostvario kod jednog poslodavca, osim dohotka od nesamostalnog rada koji je ostvario porezni obveznik iz člana 4. stav (1) tačke b), c), d), e), f) i g) Zakona i osim dohotka od nesamostalnog rada lica koje dohodak od nesamostalnog rada dobija direktno iz inostranstva;

2) dohodak od drugih samostalnih djelatnosti iz člana 14. stav (5) Zakona (izmjena 33/21);

3) dohodak od vremenski ograničenog ustupanja imovinskih prava u skladu sa članom 22. Zakona; i

4) prihod iznad iznosa koji su porezno dozvoljeni iz članova 6. i 7. Zakona.

(3) Porezni obveznik ako je ostvario dohodak po jednom osnovu iz stava (2) tačka b) ovog člana može podnijeti poreznu prijavu ako želi, zbog korištenja neiskorištenog ličnog odbitka ili drugih prava, ali ako je ostvario dohodak po dva ili više osnova iz stava (2) tačka b) ovog člana, porezni obveznik je dužan podnijeti poreznu prijavu.

(4) Ako porezni obveznik iz stava (3) ovog člana podnese poreznu prijavu zato što želi ili zato što je dužan to da učini u poreznoj prijavi je dužan prikazati sav dohodak iz ovog člana i člana 59. Pravilnika, osim ako uvrštavanje nekog dohotka nije izričito izuzeto.

(5) Ne podnosi se porezna prijava i ne uvrštava se u oporezivi dohodak iz stava (1) ovog člana: ostvareni dohodak od kapitala i dohodak od nagradnih igara, kao i dohodak od iznajmljivanja kuća, stanova, soba i kreveta putnicima i turistima putem posrednika, ako porezni obveznik podnosi poreznu prijavu po osnovu dohodaka iz ovog člana.

Član 59.

(Porezi koji se plaćaju akontativno i podnošenje porezne prijave)

(1) Akontativno se plaćaju sljedeći porezi na dohodak:

a) porez na dohodak od samostalne djelatnosti: dohodak od obrta i djelatnosti srodnih obrtu, poljoprivrede i šumarstva i dohodak od slobodnih zanimanja;

Ranija tačka b) brisana ("Službeni glasnik BD BiH", broj 33/21);

- b) dohodak od imovine oporeziv kao dohodak od samostalne djelatnosti;
- c) dohodak od otuđenja nekretnina ako je otuđeno više od tri nekretnine u roku od pet godina, koji se tada tretira kao dohodak od samostalne djelatnosti;
- d) dohodak od otuđenja nekretnina, osim nekretnina iz člana 21. stav (11) Zakona; i
- e) dohodak od vremenski ograničenog ustupanja imovinskih prava, ako se oporezuje kao dohodak od samostalne djelatnosti u skladu sa članom 22. stav (2) Zakona.

(2) Ako je ostvaren dohodak po jednoj ili više tačaka iz stava (1) ovog člana podnošenje porezne prijave je obavezno.

(3) U poreznu prijavu se obavezno unose svi dohoci iz stava (1) ovog člana, kao i dohoci iz člana 58. stav (2) tačka b) ovog Pravilnika na koje je porez plaćen po odbitku.

(4) U poreznu prijavu se ne uključuju slijedeći dohoci iz ovog člana i člana 58. ovog Pravilnika: dohodak od imovine koji je ostvaren iznajmljivanjem kuća, stanova, soba i kreveta putnicima i turistima, dohodak od kapitala, dohodak od nagradnih igara, dohodak od otuđenja imovinskih prava ako to nije u okviru samostalne djelatnosti, dohodak od ustupanja imovinskih prava ako se porez plaća po odbitku, dohodak nerezidenata na koji je plaćen porez po odbitku i paušalno utvrđeni porez.

(5) Izuzetno od ovog člana i člana 58. ovog Pravilnika, porezni obveznik je dužan podnijeti poreznu prijavu ako to zatraži Poreska uprava.

(6) Umanjenje oporezivog dohotka iz ovog člana za lične odbitke moguće je tek na kraju poreskog perioda u postupku podnošenja porezne prijave.

Član 60.

(Oporezivanje dohotka koji ostvare nerezidenti na području Distrikta)

(1) Rezidentni isplatioci koji dohodak isplaćuju nerezidentnim poreznim obveznicima sa prebivalištem u inostranstvu po osnovu izvršenih usluga u Distriktu, a koji nemaju stalno mjesto poslovanja u Distriktu, dužni su na vrijednost usluge pri isplati prihoda obračunati, obustaviti i uplatiti porez na dohodak po stopi od 10% u skladu sa odredbama Zakona.

(2) Na zahtjev nerezidenta Porezna uprava dužna je nerezidentu izdati potvrdu o plaćenom porezu na dohodak u Distriktu.

(3) Rezidentni isplatioci dohotka koji vrše isplatu dohotka nerezidentnim poreznim obveznicima koji imaju prebivalište u državama sa kojima Bosna i Hercegovina ima zaključen i ratificiran međunarodni ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, dužni su prilikom isplate obračunati, obustaviti i uplatiti porez na dohodak na način utvrđen međunarodnim ugovorom.

Član 61.

(Podnošenje mjesečne prijave)

Isplatilac ili drugo lice je dužan da podnese Poreznoj upravi do 15. u mjesecu za prethodni mjesec u kojem je nastala obaveza plaćanja poreza i doprinosa slijedeće obrasce:

- a) mjesečni izvještaj o isplaćenim plaćama - MIP-1023,
- b) akontacija poreza po odbitku za povremene samostalne djelatnosti - AUG-1031,
- c) akontacija poreza po odbitku na prihode od drugih samostalnih djelatnosti - ASD-1032,
- d) prijava poreza na dohodak od ulaganja kapitala i dobitaka od nagradnih igara i porez po odbitku nerezidenata na prihode od povremenog obavljanja samostalne djelatnosti - PDN-1033,
- e) prijava poreza na prihod od imovine i imovinskih prava - PIP-1034,
- f) akontacija poreza na dohodak od obavljanja druge samostalne djelatnosti na prihod iz inostranstva - AMS-1035 (izmjena 33/21),
- g) specifikacija uz uplatu doprinosa poduzetnika - SPR-2002.

GLAVA VIII - GODIŠNJI OBRAČUN POREZA NA DOHODAK

Član 62.

(Godišnja porezna prijava)

(1) Porez na dohodak konačno se utvrđuje na osnovu godišnje porezne prijave koju je poreski obveznik dužan podnijeti do kraja februara tekuće za prethodnu godinu u skladu sa članom 33 stavom 1 Zakona, članom 38. Zakona i članovima 58. i 59. Pravilnika (izmjena 33/21).

(2) Rezidentni porezni obveznici podnose godišnju poreznu prijavu za dohodak ostvaren u Distriktu i izvan Distrikta, a nerezidentni porezni obveznici samo za dohodak ostvaren u Distriktu.

(3) Ako u okviru perioda oporezivanja nerezident postane rezidentom ili obrnuto u prilogu godišnje prijave obveznik je dužan da iskaže dohodak po pojedinim periodima ostvarenja dohotka, a za oba perioda se podnosi jedna poreska prijava.

(4) Nosilac zajedničke djelatnosti i nosilac zajedničke imovine i imovinskih prava dužni su sačiniti godišnju prijavu dohotka od zajedničke djelatnosti na obrascu GPZ i dostaviti je Poreznoj upravi, najkasnije u roku iz stava (1) ovog člana.

Član 63.

(Sadržaj godišnje porezne prijave)

Godišnja porezna prijava poreza na dohodak sastoji se iz slijedećih pet dijelova:

- a) prvi dio sadrži slijedeće podatke o poreznom obvezniku: jedinstveni matični broj građana, prezime i ime, adresa

prebivališta, vrsta prijave, kućicu za oznaku u vezi izmjene kontakt podataka, porezni period, broj telefona i e-mail adresu,

b) drugi dio sadrži podatke o iznosima dohodaka – gubitaka po vrsti, odnosno izvoru prihoda i ukupno,

c) treći dio sadrži podatke o ukupnom iznosu ličnog odbitka za koji porezni obveznik može umanjiti poresku osnovicu za porezni period za koji podnosi poreznu prijavu, kao i podatke o iznosima ličnih odbitaka utvrđenih na osnovu ukupnog faktora iskazanog u poreznoj kartici, kao i podatke o pojedinačnim ličnim odbicima propisanim članom 25. Zakona, koje poreski obveznik može odbiti na osnovu vjerodostojne dokumentacije koju je obavezan priložiti uz podnesenu godišnju poreznu prijavu,

d) četvrti dio sadrži podatke o utvrđivanju ukupnog godišnjeg dohotka – gubitka, porezne osnovice, iznosa porezne obaveze, iznosa akontacija uplaćenih u toku poreznog perioda, te eventualne razlike više ili manje uplaćenog poreza za porezni period za koji se podnosi porezna prijava,

e) peti dio porezne prijave sadrži izjavu poreznog obveznika o tačnosti i vjerodostojnosti podataka iskazanih u poreznoj prijavi, kao i njegov potpis i datum kada je prijava sačinjena.

Član 64.

(Prilozi uz godišnju poreznu prijavu)

Poreski obveznik dužan je uz godišnju prijavu priložiti slijedeću dokumentaciju:

a) za dohodak od nesamostalne djelatnosti, i dohodak od samostalne djelatnosti članova predstavničkog organa vlasti, ako se radi o radnom odnosu, fotokopiju godišnjeg izvještaja na obrascu GIP,

b) za dohodak od samostalne djelatnosti obrta i djelatnosti sličnih obrtu, slobodnih zanimanja, poljoprivrede i šumarstva:

1) specifikaciju za utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti na obrascu SPR,

2) popisnu listu dugotrajne imovine na obrascu PLDI,

3) ugovore i dokumentaciju o otuđenju djelatnosti,

4) dokumentaciju o udjelu u zajedničkom dohotku,

5) dokaze o novozaposlenim radnicima i isplaćenim plaćama,

c) za dohodak od druge samostalne djelatnosti iz člana 14. stav (5) Zakona, godišnji izvještaj isplatioca dohotka o obračunatom, obustavljenom i uplaćenom porezu po odbitku,

d) za dohodak od imovine, ugovore o zakupu i pregled prihoda i rashoda, ako se rashodi ne utvrđuju u procentu od naplaćenog prihoda,

e) za dohodak kojeg ostvari obveznik iz člana 4. stav (1) Zakona, dokaz o ostvarenom dohotku i plaćenom porezu, a za dohodak ostvaren i oporezovan u inostranstvu, dokaz o ostvarenom dohotku i plaćenom porezu u inostranstvu,

f) potvrde o plaćenim premijama za životno osiguranje.

Član 65.

(Sadržaj godišnje prijave dohotka od zajedničkog obavljanja djelatnosti)

(1) Prijava dohotka od zajedničke djelatnosti sadrži slijedeće podatke:

a) naziv i adresu sjedišta zajedničke djelatnosti,

b) ime i prezime poreznog obveznika, odnosno nosioca zajedničke djelatnosti, naziv radnje, jedinstveni identifikacioni broj, odnosno jedinstveni matični broj građana, adresa prebivališta nosioca zajedničke djelatnosti svakog supreduzetnika,

c) iznos zajedničkog dohotka utvrđenog na osnovu poslovnih knjiga koje se vode za zajedničku djelatnost, odnosno za zajedničku imovinu i imovinska prava,

d) raspodjelu zajedničkog dohotka na supreduzetnike prema učešću svakog od njih u zajedničkom dohotku i iznosu udjela svakog supreduzetnika u zajedničkom dohotku,

e) popis priloga uz zajedničku poreznu prijavu.

(2) Uz godišnju poreznu prijavu dohotka od zajedničke djelatnosti treba dostaviti:

a) ugovore i drugu dokumentaciju o zajedničkoj djelatnosti i odnosima između supreduzetnika ako ranije nije dostavljena Poreznoj upravi,

b) ugovore i drugu dokumentaciju o otuđenju zajedničke djelatnosti, ako se djelatnost ne nastavlja,

c) pregled poslovnih prihoda i rashoda ako se ne vode poslovne knjige,

d) popis dugotrajne imovine,

e) izvod iz poslovnih knjiga sa podacima o ukupnim prihodima i ukupnim rashodima i podatak o ukupnom broju zaposlenih sa stanjem na dan 31. decembra.

Član 66.

(Porezni period za koji se dohodak utvrđuje)

(1) Porez na dohodak utvrđuje se i obračunava za kalendarsku godinu, ili za kraći porezni period.

(2) Ako u toku kalendarske godine rezidentni poreski obveznik postane nerezidentni poreski obveznik ili nerezidentni poreski obveznik postane rezidentni poreski obveznik, dužan je u prilogu porezne prijave dati podatke o pojedinim periodima ostvarenja dohotka, s tim da se za oba perioda izrađuje jedan godišnji obračun.

Član 67.

(Utvrđivanje godišnjeg poreza na dohodak)

(1) Od utvrđenog godišnjeg poreza na dohodak odbijaju se akontacije koje su uplaćene u toku poreznog perioda

za oblike dohotka koji su iskazani u godišnjoj poreznoj prijavi, i to po osnovu:

a) dohotka od nesamostalne djelatnosti koje je obračunao, obustavio i uplatio poslodavac ili sam poreski obveznik, kao i druge samostalne djelatnosti članova predstavničkog organa vlasti;

b) dohotka od samostalnih djelatnosti, odnosno dohotka od obrta i djelatnosti srodnih obrtu, osim dohotka koji se paušalno oporezuje,

c) dohotka od drugih samostalnih djelatnosti,

d) dohotka od imovine za koji se podnosi porezna prijava (izmjena 33/21),

e) plaćeni porez izvan Distrikta koji se može uračunati u skladu sa članom 37. stav (5) Zakona.

(2) Neiskorištena prava po osnovu ličnih odbitaka iz člana 25. Zakona, kao i prava iz člana 37. stav (3) Zakona ne mogu se prenositi u naredni porezni period.

Član 68.

(Priznavanje poreza na dohodak plaćenog izvan Distrikta-porezni kredit)

(1) Porez koji rezidentni poreski obveznik plati na dohodak koji ostvari izvan područja Distrikta, priznat će se kao plaćeni porez na dohodak u Distriktu, do iznosa koji bi na taj dohodak obveznik bio dužan platiti prema odredbama Zakona o porezu na dohodak, osim ako ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja nije drugačije određeno.

(2) Porez plaćen izvan Distrikta tretira se kao porez plaćen u Distriktu a može se priznati samo na osnovu potvrde nadležnog poreznog organa i to pod uvjetom da je dohodak izvan Distrikta uključen u poresku prijavu i da je taj dohodak oporeziv po Zakonu.

(3) Iznosi poreza plaćenog u inostranstvu preračunavaju se u konvertibilne marke primjenom srednjeg kursa Centralne banke BiH na dan utvrđivanja poreza.

(4) Uračunavanje plaćenog poreza izvan Distrikta vrši se prilikom godišnjeg obračuna poreza na dohodak i iskazuje se u podnesenoj godišnjoj poreznoj prijavi.

Član 68a

(Akontacija poreza na dohodak od obavljanja druge samostalne djelatnosti na prihod iz inostranstva)

(1) Porezni obveznici iz člana 3 stava 1 tačke (a) Zakona, koji ostvaruju prihod neposredno iz inostranstva po osnovu obavljanja druge samostalne djelatnosti iz člana 14 stava 5 tačke c) Zakona, dužni su na taj dohodak sami obračunati akontaciju poreza na dohodak.

(2) Akontacija poreza na dohodak od obavljanja druge samostalne djelatnosti na prihod iz inostranstva se utvrđuje na obrascu AMS – 1035 koji je obveznik dužan podnijeti Poreznoj upravi najkasnije do desetog u mjesecu za prethodni mjesec.

(3) Porez iz stava 1 ovog člana plaća se po stopi od 10% (deset posto) najkasnije do desetog u mjesecu za prethodni mjesec (izmjena 33/21).

Član 69.

(Isplate u gotovom novcu)

(1) U skladu sa članom 42. Zakona zakonodavni organ Distrikta, sudske vlasti i uprave, te drugi državni organi, zavodi, neprofitne organizacije, preduzetnici - pravna i fizička lica poslodavci i isplatioci prihoda, dužni su poreznim obveznicima isplate prihoda koji se smatraju dohotkom vršiti na njihov račun kod ovlaštene organizacije za platni promet.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, poreznim obveznicima mogu se isplatiti u gotovom novcu:

a) dohodak od nesamostalnog rada,

b) prihodi koji se prema članu 6. Zakona ne smatraju dohotkom,

c) prihodi na koje se prema članu 7. Zakona, ne plaća porez na dohodak,

d) dohodak od ulaganja kapitala,

e) dohodak od nagradnih igara,

f) dohodak od izdavanja stanova,

g) isplate na ime otkupa sekundarnih sirovina i otpada uz uslov da sakupljanje sekundarnih sirovina i otpada nije trajna samostalna djelatnost obveznika u skladu sa članom 13. Zakona,

h) isplata naknada za prodate lične stvari fizičkih lica koje nisu služile za obavljanje djelatnosti,

i) prihode koje ostvaruju maloljetna lica do završetka redovnog školovanja od obavljanja sezonskih poslova u poljoprivredi, prodaje novina, ulaznica, popisivanja, anketiranja, očitavanja brojila i slično, od amaterskog učestvovanja u radu kulturno umjetničkih društava i slično, pod uslovom da ovi prihodi kod jednog isplatioca ne prelaze 1.000 KM godišnje,

j) isplate na ime otkupa poljoprivrednih proizvoda, ako ih otkupljuje obveznik za obavljanje proizvodne djelatnosti.

(3) Isplate u gotovom novcu u obliku novčanica i kovanica se mogu vršiti do iznosa od 300,00 KM mjesečno kod jednog isplatioca za dohotke iz stava (2) tačke a), b), c), d), e), f), g), h) i j) ovog člana.

(4) Isplatama u gotovom novcu, u smislu zakona, smatra se neposredna predaja gotovog novca: novčanica i kovanica, isplata čekom, isplata na štednu knjižicu, kao i sve druge isplate izvršene neposredno odnosno mimo računa poreznih obveznika otvorenih kod ovlaštenih organizacija za poslove platnog prometa.

DIO TREĆI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 70.

(Prelazna odredba)

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika i Zakona, poreski obveznici su dužni izvršiti popis i zaključna knjiženja poslovnih promjena u poslovnim knjigama, koje su važile do stupanja na snagu ovog Pravilnika i Zakona, te zaključna stanja prenijeti u poslovne knjige propisane ovim Pravilnikom i Zakonom.

Član 71.

(Sastavni dio Pravilnika)

(1) Sastavni dio ovog pravilnika su obrasci:

- a) Zahtjev za izdavanje porezne kartice (ZPK-1001),
- b) Porezna kartica (PK-1002),
- c) Obračunski list plaća (OLP-1021),
- d) Godišnji izvještaj o ukupno isplaćenim plaćama i drugim ličnim primanjima (GIP - 1022),
- e) Mjesečni izvještaj o isplaćenim plaćama (MIP-1023),
- f) Akontacija poreza po odbitku za povremene samostalne djelatnosti (AUG-1031),
- g) Akontacija poreza po odbitku na prihode od drugih samostalnih djelatnosti (ASD-1032),
- h) Prijava poreza na dohodak od ulaganja kapitala i dobitaka od nagradnih igara i porez po odbitku nerezidenata na prihode od povremenog obavljanja samostalne djelatnosti (PDN-1033),
- i) Prijava poreza na prihod od imovine i imovinskih prava (PIP-1034),

j) Akontacija poreza na dohodak od obavljanja druge samostalne djelatnosti na prihod iz inostranstva - AMS-1035 (izmjena 33/21),

- k) Godišnja prijava poreza na dohodak (GPD-1051),
- l) Godišnja prijava dohotka od zajedničkog obavljanja samostalne djelatnosti (GPZ-1052),
- m) Specifikacija za utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti (SPR-1053),
- n) Pregled prihoda i rashoda od iznajmljivanja nepokretne imovine (PRIM-1054),
- o) Zahtjev za odobravanje i utvrđivanje mjesečnog paušalnog poreza (ZMP – 1055) (izmjena 33/21),**
- p) Specifikacija uz uplatu doprinosa poduzetnika (SPR-2002),
- r) Izjava (izmjena 51/18).**

(2) Sastavni dio ovog pravilnika su knjige koje vode poresni obveznici i minimum informacija koje te knjige sadrže, i to:

- a) Knjiga prihoda i rashoda (KPR-1041),
- b) Knjiga prometa (KP-1042),
- c) Popisna lista dugotrajne imovine (PLDI-1043),
- d) Evidencija potraživanja i obaveza (EPO-1044),
- e) Knjiga nabavke i upotrebe repromaterijala i gotovih proizvoda (KRM-1045).

Član 72.

(Stavljanje van snage)

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika stavlja se van snage Pravilnik o odbitku poreza na dohodak (PP DOH-2) ("Službeni glasnik Brčko distrikta BiH" broj: 23/03 i Opšti Pravilnik o sprovođenju zakona o porezu na dohodak (PP DOH-1) odredbe koje se odnose na porez na dohodak ("Službeni glasnik Brčko distrikta BiH" broj: 4/05).

Član 73.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja i biće objavljen u "Službenom glasniku Brčko distrikta BiH".

U izmjenama i dopunama Pravilnika ("Službeni glasnik BD BiH", broj 33/21) uvedene su odredbe novih članova čl. 21 do 23 koje glase:

Član 21

U obrascu GPD - 1051 Godišnja prijava poreza na dohodak, Dio 2 – Prijava prihoda ostvarenih tokom poreznog perioda, redni broj 13 mijenja se i glasi:

„13. Dohodak od drugih samostalnih djelatnosti koje nisu navedene ovdje/Veza sa obrascima AUG-1031 (kolona 11), ASD-1032 (kolona 8), AMS -1035 (kolona 11) i PDN“.

Član 22

U obrascu PRIM-1054 Pregled prihoda i rashoda od iznajmljivanja nepokretne imovine, u dijelu II – Pregled prihoda i rashoda od iznajmljivanja, redni broj 21 se briše.

Član 23

Obrazac AMS-1035 Akontacija poreza na dohodak od obavljanja druge samostalne djelatnosti na prihod iz inostranstva, obrazac ZMP - 1055 Zahtjev za odobravanje i utvrđivanje mjesečnog paušalnog poreza i Izjava, su sastavni dio ovog pravilnika.